

www.musavat.com

MUSAVAT

Yeni iliniz
və Həmrəylik
Günü
mübarək!

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 31 dekabr-4 yanvar 2015-2016-cı il Cümə axşamı № 293 (6321) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

"Azimpor" Eldar Mahmudovun dəstəsi haqda bəyanat yaydı

Rəşad Məmmədovun həbsindən sonra şirkətdə qanunsuz axtarışlar aparılıb; seyfədən pullar talanıb, sənədlər oğurlanıb!

yazısı səh.6-da

MTN xofu cəmiyyətin üzərindən götürüldümü...

yazısı səh.5-da

"Bankların əksəriyyəti bazarı tərk edəcək"

yazısı səh.7-da

"Azərbaycan" qəzetinin baş redaktorundan Qərb barədə sərt açıqlamalar

yazısı səh.8-da

QHT Şurasında 3 ölkənin təşkilatları ilə görüş keçirildi

yazısı səh.3-da

Amerikadan ikinci sanksiya təhdidi - çıxış yolu nədir?

yazısı səh.9-da

Türkdilli dövlətlər türkmən soyqırımına niyə susur?

yazısı səh.10-da

Spikerlə sözü çəp gələn deputatlar - çoxu mandatını itirib...

yazısı səh.9-da

İcra hakimiyyətinin əməkdaşı intihar etdi

yazısı səh.12-da

Mərkəzi Bank: "Dollar yanvarın 5-də 1.56 manat olacaq"

yazısı səh.13-da

"ASAN xidmət" bayram günlərində işləməyəcək

yazısı səh.14-da

"Yeni Musavat"ın əməkdaşlarının Şaxta baba və Qar qız macəraları

yazısı səh.11-da

Baş bankirimizin başı üstündə qara buludlar niyə sıxlaşır?

ELMAN RÜSTƏMOVU VƏZİFƏYƏ GƏTİRƏN

ŞƏXSDƏN SENSASİON AÇIQLAMALAR - ÖZƏL

Milli Bankın sədri olmuş Cavanşir Abdullayev xələfi haqda danışdı və onu müdafiə etdi; "Elman müəllim güclü mütəxəssisdir, onu işə mən dəvət etdim"; MB rəhbəri hakimiyyətdəki klanların hədəfinə ona görə gəlib ki...

yazısı səh.5-da

Rusiya-Türkiyə qarşıdurması qaçılmazdır - "Stratfor"dan şok iddia

ABŞ-ın nüfuzlu kəşfiyyat-analitik şirkəti 2016-da iki ölkə münasibətlərinin perspektivini dumanlı görür; "Ankara hərbi əməliyyata hazırlaşır..."

yazısı səh.8-da

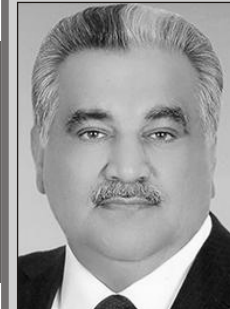
Aydın Mirzəzadə:
"MTN işi"
olmasaydı,
devalvasiya belə
ağır formada
olmazdı"

yazısı səh.4-da

Sərdar Cəlalovlu:
"İqtidar Qərbin
ən azından
iqtisadiyyatla
bağlı dediklərini
həyata
keçirməlidir"

yazısı səh.7-da

Əhəd Abiyev:
"Bayramı nə
Karlovi Varıda, nə
İspaniyanın bahalı
kurortlarında
keçirirəm"

yazısı səh.2-da

31 dekabr 2015

Prezident aztəminatlı ailələrə birdəfəlik yardım ayırdı

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev aztəminatlı ailələrə birdəfəlik yardım göstərilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda deyilir:

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. 2015-ci il 30 dekabr tarixinə ünvanlı dövlət sosial yardımı alan ailələrin hər birinə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramları münasibətilə 50 (əlli) manat məbləğində birdəfəlik yardım ödənilsin.

2. Birdəfəlik yardımın maliyyələşdirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə 5,3 milyon (beş milyon üç yüz min) manat ayrılın.

3. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 2-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni müəyyən olunmuş qaydada təmin etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi birdəfəlik yardımın ünvanlı dövlət sosial yardımı alan ailələrin hesablarına köçürülməsini təmin etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Balaca İlhamənin köməyimizə ehtiyacı var

İlhamənin 9 yaş var. Körpə ilərdir ki, irsi qan xəstəliyi talassemiyadan əziyyət çəkir. Körpəyə həyatda qalmaq və ağrıları olmaması üçün ayda iki-üç dəfə 400-450 qram qan köçürülür.

Amma artıq vurulan qanlar da onun düşməsinə çevrilir, qaraciyərini və dalağını sıradan çıxarır, hətta damarları tapmaq daha da çətinləşir.

"İlhaməni yalnız sümük iliynin transplantasiya əməliyyatı xilas edə bilər. Bu, Almaniyanın Tubingen şəhərində mümkündür.

Həkimlər isə bizi yanvar ayında əməliyyata çağırırlar". Bunu ağlayaraq deyir körpənin anası: "Əməliyyatın məbləği böyük olsa da, xeyriyyəçi insanlar çox hissəsini qarşılayıblar, amma çatışmayan məbləğ 80000 avrodur. İllərdir bu günümüzə gözləyirik, Allah eşqinə kömək edin ki, balamı əməliyyata apara bilim. İndi İlhamənin klinikaya qəbul olunması üçün çatışmayan məbləği təminləmək lazımdır. Belə böyük məbləği tək ananın əldə etməsi qeyri-mümkündür. Müəllimə işləyirəm və kömək edən insanlarla xeyriyyə yarmarkaları təşkil edib, əl işləri və ustaların hədiyyə etdiyi suvenirləri satıram. Körpənin əməliyyat olmaq üçün tək ümidi yardımsevər insanların köməyidir. İlhamənin dərdini bilən hər kəs kömək etsə bu məbləği yığmaq mümkündür. Yeni ildə yaşadığı müddətdə yalnız əziyyət çəkən körpə üçün möcüzə yarada bilərik.

Edə biləcəyiniz hər bir kömək İlhaməni əməliyyata daha da yaxınlaşdırır. Lütfən, köməyinizi əsirgəməyin balaca İlhamədən".

Əlaqə nömrəsi: 055 989 54 74

MilliÖn ödəmə terminallarından yardım üçün:

Bank xidmətləri:

Bank Standart

Kod - 427-632

Təvəllüd 1982-11-11

Debit kartına mədəxil.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İtən il qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı sıldığından sonar abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

"Yeni Mesavat" - 0.40 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil,

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur:

Əli Həsənov Xəzər TV-nin binasının açılışını etdi

Xəzər Televiziya və Radio Yayımaları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) yeni inzibati binasının açılışını etdi.

APA-nın məlumatına görə, açılış mərasimində Azərbaycan prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, Milli Televiziya və Radio Şurasının sədri Nuşirəvan Məhərrəmli, Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlı, Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin üzvü Vüqar Rəhimzadə, KİV rəhbərləri iştirak ediblər.

"Xəzər Televiziya və Radio Yayımaları" MMC-nin Xətai rayonunda yerləşən inzibati binasında ümumilikdə 265 otaq var. Bina sahəsi 1000 kv.m olan böyük şou studiyası, 3 efir studiyası, 2 avtodayanacaq, Xəzər-Media Təlim Mərkəzi, jurnalistlərin övladları üçün uşaq bağçası, tibb otağı var.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, son illərdə ölkədə geniş

abadlıq-quruculuq işləri aparılıb: "Yeni binalar, mədəniyyət abidələri tikilib, istifadəyə verilib. Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanı inkişaf etmiş, indiki kimi görmək istəyirdi. Müstəqil Azərbaycan ümummilli liderin istədiyi kimi qurulub, yaradılıb. Heydər Əliyevin siyasətini Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirir".

Ə.Həsənov vurğulayıb ki, "Xəzər" televiziyasının yeni bi-

nası Bakının ən cəlbedici və gözəl binalarından biridir: "Bina müasir standartlara cavab verir. Televiziyanın yeni binasında bütün texniki imkanlar var".

Prezidentin köməkçisi deyib ki, televiziya işi adi sahibkarlıq fəaliyyəti deyil: "Televiziya hər bir ailəyə daxil ola bilər. Yeni bu, adi biznes sahəsi deyil. Bu sahə çox önəmlidir. Televiziyalar efirə ən nümunəvi ziyalı, gənci, məmur çıxarmalıdır".

"Bayramı nə Karlovi Varıda, nə İspaniyanın bahalı kurortlarında keçirirəm"

Əhəd Abiyev: "Hazırda Daşkəsəndəyəm, möhtəşəm yeni il şənliyinə hazırlaşırıq"

Daşkəsən İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev rəhbəri olduğu rayonda yeni il tədbiri keçirir. Bu haqda musavat.com-a danışan icra başçısı deyib ki, dekabrın 31-də Daşkəsəndə Heydər Əliyev Mərkəzinin önündə qurulan kükür (yolka) önündə tədbir keçiriləcək: "Sonra saat 17-dən başlayaraq gecə saatlarına kimi Daşkəsəndəki şadlıq saraylarından birində 400 nəfərlik böyük musiqili-əyləncəli bayram təşkil olacaq. Təbii ki, yemək süfrəsi açılacaq. Artıq bununla bağlı hazırlıq işləri başa çatmaqdadır".

Ə.Abiyev dedi ki, hazırda Daşkəsəndədir: "Mən hazırda Daşkəsəndəyəm. Bütün bayramları rayonda oluram. İcra başçısı işlədiyim bu rayonda yerli sakinlərin iştirakı ilə tədbirlər təşkil olunur. Bu ilin mart ayında Daşkəsəndə möhtəşəm Novruz bayramı şənliyi keçirdik. İndi də o cür böyük bayram keçirəcəyik. Mən bayramları nə Karlovi Varıda, nə İspaniyanın bahalı kurortlarında keçirirəm. Hər dəfə Daşkəsən camaatının yanında oluram, əlamətdar günləri, bayramları xalqla birlikdə qeyd edirəm".

Ə.Abiyev özünün bayram təbriklərini də musavat.com vasitəsilə çatdırdı: "Möhtərəm cənab prezident İlham Əliyev başda olmaqla, bütün Azərbaycan xalqını Yeni il və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Allahdan arzum budur ki, Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə işğal altındakı torpaqlarımız azad edilsin, millətimiz qələbə sevinci yaşasın, əmin-amanlıq olsun".

Xatırladaq ki, Ə.Abiyev 2015-ci ildə sosioloji sorğu mərkəzlərindən birinin təşkil etdiyi soruşda ilin icra başçısı seçilib. Özü bu haqda bunları dedi: "Bəli, belə bir şey olub. Ötən il bu sorğunun qalibləri M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru hörmətli Nərgiz Paşayeva və Gəncənin İcra başçısı Elmar Vəliyev olmuşdu, bu il isə rəyi soruşulanlar arasında ilk yeri Milli Aviasiya Akademiyasının rektoru hörmətli ağsaqqalımız Arif Paşayev və Daşkəsənin başçısı qismində mən tutmuşam. Mənə səs verən bütün respondentlərə öz minnətdarlığımı bildirirəm".

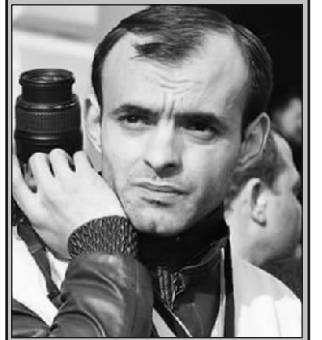
□ Musavat.com

Naxçıvandakı türk liseylərinin müdiri həbsdən çıxdı

Türkiyədə prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan haqda tənqidedici karikaturalar dərc edən jurnalın həbs edilən redaktoru sərbəst buraxılıb. Musavat.com Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, Ərdoğanı tənqid etməklə gündəmə gələn "Nokta" jurnalının redaktoru Murat Çapan 57 gün sonra azadlığa buraxılıb.

O, jurnalda dərc edilən yazılar və fotomontajlarla xalqı hökumətə qarşı qaldırmaqda günahlandırılırdı.

Qeyd edək ki, jurnal Fətulla Gülənin camaatına yaxınlığı ilə bilinir. Murat Çapan uzun illər Naxçıvanda fəaliyyət göstərən 3 liseyin genel müdiri olub. Liseylər bağlandıqdan sonra isə M.Çapan Ankara-ya yollanıb.

"Rasimin ölümündə günahı olanları bağışlamayacağıq"

Jurnalist Rasim Əliyev ölümündə təqsirləndirilən "Qəbələ" futbol klubunun keçmiş kapitanı Cavid Hüseynov və digər 5 nəfərin cinayət işi icraatda verilib. İş üzrə məhkəmənin hazırlıq iclası yanvarın 5-nə təyin edilib.

Öldürülən jurnalistin ailə üzvləri R.Əliyev ölümündə təqsirləndirilən şəxslərin ən ağır şəkildə cəzalandırılmasını istədiklərini və heç kimi bağışlamayacağını deyib.

R.Əliyev anası Teyfura Əliyeva musavat.com-a açıqlamasında bildirdi ki, yanvarın 5-də başlayacaq məhkəmədə iştirak edəcəklər: "Bütün proseslərdə iştirak edəcəm. Hadsələrin əsas şahidi və baş verənləri bilən mənəm. Ən ağır cəzanın verilməsini tələb edəcəyəm. Oğlumun qatilləri cəzalandırılmalıdır".

Rasim Əliyev ölümündə təqsirləndirilən şəxslərdən biri - Samir Mustafayev anası Şakir Mustafayev oğlunun günahsız olması ilə bağlı müraciətinə də münasibət bildirdən T.Əliyeva qeyd etdi ki, Rasimin ölümündə zərrə qədər də olsa günahı olan şəxsi bağışlamayacağıqlar: "Əgər kimsə Rasimlə görüşə gələndə nə baş verəcəyindən xəbərsiz olduqlarını deyirlərsə, gərək orada oçluma kömək edərdilər. Lazıma verməzdilər ki, digərləri onu döysün. Olar nə üçün gəldiklərini bilirdi. Onların izahatı ilə tanış olmuşam. Nə məqsədlə gəldiklərini biliblər. Elşən Rəsim bir neçə dəfə danışıb. Elşən Rəsimi aldabıb ki, guya üzr istəməyə gəlib. Bundan xəbərsiz olan Rasim tək olub".

T.Əliyeva Samir Mustafayev valideynlərinin onlara müraciət etdiklərini də bildirdi: "Samirinin yaxınları Rasim öldəndən bir müddət sonra gəlmişdilər. Sonra yenə də görüşməyə istəyirdilər. Samir Bayıl uşağıdır. O da nə məqsədlə gəldiklərini bilib. Heç birini bağışlaya bilmərəm. Maşını sürən də, o birilər də hamısı bilirdi".

Xatırladaq ki, Rasim Əliyev avqustun 8-də Bayıl qəsəbəsində Kənan Mədətov, Camal Məmmədov və Samir Mustafayev, Elşən İsmayilov və Arif Əliyev tərəfindən döyülmüşdü. Jurnalist aldığı bədən xəsarətlərindən avqustun 9-da xəstəxanada dünyasını dəyişmişdi. Jurnalisti döyənlərdən Elşən İsmayilov Cavid Hüseynovun bibisi oğludur.

Cavid Hüseynov da Cinayət Məcəlləsinin 307.1 (ağır cinayətin hazırlanması və törədilməsini bilərək həmin cinayət barəsində xəbər verməmə) və 307.2-ci (qabaqcadan vəd etmədən ağır cinayəti gizlətmə) maddələri ilə təqsirləndirilir.

□ İlkin MURADOV

Yazarımız Tofiq Yaqubluya Azadlıq!

Taleyimə çox minnətdaram ki, atasızlığın nə olduğunu bilmirəm. Allah şükür ki, bu haqda yazmamışam. Çünki bu heçliyin nə olduğunu hələ bilmirəm. Heç bilmək də istəmirəm.

Allahdan arzum bunu mümkün qədər gec bilmək istəyidir. Lap gec...

Gəl sənə bir söz deyim, oğlum. Başdaşlarının kölgəsi çox balaca olur, ağac kölgəsi isə bambaşqa. İstidən qovrulub təşnə olduğun anlarda çox yekə bir ağacın sərin kölgəsini göz önünə gətir bir... Qasırdan sorvulub-qarsıldığın günlərdə yaslənib dayanacağı bir ağacın əzəmətinə xəyal et bir hələ.

Ata - odur!

Saman çöpünü heç sevmədim. Fırtınaya qapılan biri niyə qol-budaqlı, köklü-kömcəli bir gövdəyə deyil də saman çöpünə sarılır - anlamıram. Ata varsa, niyə anlayım? Bəlkə ona görə ki, yanımda həmişə atam olub?!

Ata məndən ötrü o nəhəng gövdə oldu həmişə. Son ünvan! Ən son! Ondan sonra ünvan yoxdur. Olmur! Ola bilmir!

Dünya mənə həmişə böyük, qaranlıq meşə, həyatısa dəhşətli fırtına kimi gəlir. Atam da mənə bu qorxunc dünyadan alıb qoparmaq istəyən o fırtınaya sinə gərmiş bir nağıl-adam, bir mistik güc kimi... Ən son, ən güvənli güc...

Ata əslində bilirsənmi nədir, oğlum? Ürəksiz olmamaq! Atasız uşaqlar bir az ürkək olmuş demə. Mən bilmirəm. Şükür! Amma belə deyirlər.

Ata əslində bilirsənmi nədir, oğlum? Ürəkli olmaq... Hə, bax, bunu düz deyirlər.

Ata əslində bilirsənmi nədir, oğlum? Ümmanın şor su seli arasında susuzluqdan təşnə olduğun, ciyərinin yanib-qovrulduğu an həsrətində olduğun bir damla şipşirin su... Göylərdən şəh kimi gələcək şirin su zərrəsi sadəcə... Bu qədər səmavi yəni...

Havasızlıqdan boğulub-darıldığın məqamdakı sərin dağ

havası misalı bir şey... Bu qədər ilahi yeni...

...Bu yaxınlarda 45 illik həyatımın, təhsil, təcrübə və bacarığımın hamısının bir yerdə həll etməkdə aciz qaldığı bir hala düşdüm. Hər şey inanılmaz çətin idi. "Olar-olmazlar", təbə-

Atam haqda yazmadığım yazı

dülat və tərəddüdlər, həyəcan, ruhsal bir titrəlib-qızdırma, hər kəs önündəki mənəvi məsuliyyətin çəkilməz yükü... Sonu isə qorxunc, məchul bir şey...

Ümid yeri kimi son ünvan ata idi. Bircə məsləhəti ilə hər şey yerbəyer oldu. Üstümdən 45 illik övlad, 23 illik ata yükü götürüldü...

Atamın çiyindəki o ağır əlləri həyatımı yüngülləşdirmiş demə... Çöhrəsindəki o nur zülmətdəki çıraqmış demə... Bu uzun, upuzun illərdə fərqi olmasın demək...

Bircə məsləhət - və hər şey yolunda. Sənə çəkilməz kimi görünən bu yük o qədər yüngül-müş demə... Sadəcə ata varmış - o üzden.

"Məhvərindən çıxsa əgər sevda fırlan,

Bir ümidin ətəyindən tutub da fırlan..." - deyirdi Məmməd Araz.

Hani bəs o ümid? Bilmirəm Məmməd Araz bunu yazanda atası sağ idimi?! Amma...

Amma əgər atan varsa, o ümid var. Dəqiq var...

...Ata evi fırtınaya düşmüş, qaranlıqda azıb qalmış, soyuqdan donmuş çarəsiz, həyatdan yorğun bir övlad üçün gur yanan, qırağında mışıl-mışıl yatacağın, sakitcə uyuyacağı,

Atanın oğulunu uğuruna necə sevdiyini gördünmü? Sevincdən yaşaran gözündəki o parıltını, işığı, sevgini sezdinmi heç?

Bes çətinə düşdüyünü görəndə necə qayğılandığını, gözündəki yaşın qanqırmızı qan rəngini necə?

Bunu görmədinse, daha heç. Ata nədir - bilməzsən.

...Atam bu yaşımədək çox öyüd-nəsihət verib. Hamısından da xeyir tapmışam (maddi nəsnələri çıxın).

Bes onun mənə hələ demədikləri, deməyə fürsət tapmadıqları necə?

Adamı o yandırır. Ona hələ indidən yanırım...

Atasız övlad qar uçqununa düşən, uçurum qırağı ilə yeryən, söykənəcək nəyisə olmayan adam deməkdir. Sən heç uçquna düşdünmü? Uçurum qırağı ilə qorxacaq yeridinmi?

...Anam çox güclüdür. Kəinat qədər güclü. Amma atasını itirəndə bir gül ləçəyi qədər gücsüz gördüm onu. O ləçəyi qaldırmağa belə gücüm çatmadı...

...Ömür-gün yoldaşımın atasını itirdiyi gün divar kimi necə uçduğunu gördüm. Heç təsəlliyyə də gücüm çatmadı...

O divar varkən başını ona dayayıb da ağlayın. Sonrası təəssürətdir, xırda şeydir, heç nədir əslində...

P.S. Bu yazdıqlarımı heç özüm də anlamıram. Şükür ki, anlamıram. Çünki atam var hələ. 23 ildir özüm ata olsam da ata nədi - hələ sonadək bilmirəm. Şükür...

Atamsa mənə anlıyır. O, atasızdır axı...

Bütün atalan rəhmətlə anıram...

77-in mübarək, ATA!

Redaksiyadan: Jurnalist Famil Cəfəri bu yazısını öz facebook səhifəsində paylaşmış.

□ Famil CƏFƏRLİ

Arzular çin olmayanda...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bayram ərəfəsi həm də regionun siyasi vəziyyətinə bir ekskurs etmək üçün əlverişli fürsətdir - baxaq görək ətrafımızda kim var, onlar nə edir, nə düşünür və bizə nə vəd edirlər?

Son günlərdə region hadisələri ilə bağlı iki siyasi detal diqqəti cəlb etdi. Birincisi o oldu ki, görüşdən Rusiyaya yollanan S.Serkisyan Moskvada Kollektiv Təhlükəsizlik Təşkilatının iclasında o ki var Azərbaycanın qarşısında deyindi...

Düzdür, ona fikir verən olmadı. Amma bir şey məlum oldu ki, Qarabağ məsələsində tezliklə sülhə ümid etməyin elə bir əsası yoxdur...

Digər xəbər isə Gürcüstandan gəldi. Bu ölkənin baş naziri də istefa verərək 2016-cı il üçün nəzərdə tutulan parlament seçkilərinə hazırlıq işləri ilə məşğul olmaq istədiyini bildirdi...

Mən bu sətirləri yazarkən yeni hökumət parlamentə təqdim olunmağa hazırlanırdı. Əksər təhlilçilər belə hesab edirdi ki, parlamentdə yetərincə təmsil olunan "Gürcü arzusu" koalisiyasına yeni hökuməti təsdiq etmək elə də çətin olmayacaq, ən pis halda hökumətin tərkibinə cüzi dəyişiklik ediləcək...

İstefa vermiş baş nazir kabinetinin işini yüksək qiymətləndirdi. Onun dediyinə görə, fəaliyyət göstərdiyi müddətdə hökumət Avropa məkanına, onun təhlükəsizlik və iqtisadi strukturlarına inteqrasiya etmək üçün mühüm işlər görə bildi. Həqiqətən də az bir müddət bundan əvvəl Gürcüstanla Şengen ölkələri arasında vizasız rejimin tətbiq olunacağı bildirildi. Həm də belə xəbər yayıldı ki, növbəti ildən başlayaraq Gürcüstan və Moldova öz məhsullarını Avropa Birliyi ölkələrinə ixrac edə biləcəklər...

Fəqət, əhali arasında yeni hökumətlə bağlı gözləntilər bir o qədər də böyük deyil. Hamı belə düşünür ki, əvvəlki hökumət kimi yeni hökuməti də olıxarx B.İvanişvili idarə edəcək...

Amma B.İvanişvilinin də siyasi ulduzu sönük görünür. Artıq Gürcüstanda "Gürcü arzusu" koalisiyasının seçkilərdə uduza bilməsi bir elə də qeyri-ciddi görünür. Məsələ bundadır ki, İvanişvilinin vəd etdiyi arzular çin olmadı-sovet dövründən qalmış zavodların işə düşməməsi bir tərəf, hətta Rusiya ilə də ciddi münasibətlər qurulmadı. Düzdür, bir neçə gün bundan əvvəl V.Putin dedi ki, onun ölkəsi Gürcüstanla vizasız rejim məsələsinə baxa bilər. Amma bu, olsa-olsa, yalnız növbəti ildə ola bilər...

Fəqət, hətta növbəti ildə olsa da, belə qərar seçki ərəfəsində B.İvanişvilinin koalisiyası üçün ciddi xal olmaq iqtidarındadır...

Əsas nədir? Çətin də olsa, Gürcüstan müstəqillik yolunda addımlayır. Ölkənin Avropa strukturlarına doğru ısrarla inteqrasiya etməyə çalışması adamda qıbtə doğurur...

Bizdə isə hələ də "balanslaşdırılmış siyasət" dəbdədir. Doğrusu, vaxt keçdikcə kimin və necə balanslaşdırılması böyük sual doğurur...

Amma lap tutaq ki, belədir. Biz bir ölkə olaraq bu balanslaşdırmadan nə qazanmışıq?.. Bu vaxta qədər bizə ona görə qıbtə edirdilər ki, iqtisadi inkişaf və əhalinin rifahı bir qədər yüksək idi. Artıq bu da yoxdur. Bəli, bir neft vardı, o, da o qədər ucuzlaşdı ki, indi bilmək olmur su satmaq daha sərfəlidir, yoxsa neft və ya neft məhsulları?..

Yox, biz elə də bədbin deyilik. Ümid edirik ki, hansısa qurtuluş yolu olacaq. Di gəl, bir məsələyə ciddi yanaşmaq lazımdır - böyük ölkələr bizdən seçim və daha aydın xarici siyasət kursu gözləyir...

Ermənistanın seçimi bəllidir - bu ölkə axıra qədər çökən Rusiyanın ardınca sürünəcək...

Gürcüstanın, Moldovanın və Ukraynanın da seçimi bəlli. Bu ölkələr Avropaya doğru gedəcək. Qalırız biz və bir də Mərkəzi Asiya ölkələri...

O Mərkəzi Asiya ölkələri ki, bir vaxt A.Soljenitsin onları "qarın altı yük" kimi səciyyələndirmişdi...

Mərkəzi Asiya ölkələri despotik rejimlərdir. Hətta Qırğızıstan haqqında da demokratik ölkə demək olmur. Bizim hökumət adamlarını da şirnikləndirən elə budur - onlar asiyalı despotların əhatəsində özlərini daha rahat hiss edirlər.

Bəs biz? Bu ölkənin vətəndaşları necə? Onlar hara can atır? Onlar nə düşünürlər? Böyük əminliklə demək olar ki, biz heç nə düşünmürük. Bizim bu işlərə elə bir aidiyyətimiz yoxdur, sanki bütün ölkə "daxili mühacirət"ə gedib...

Tamam biganə və seyrçi olmuşuq. Adam lap məəttəl qalır. Doğrudanmı bizim ölkənin taleyi ilə bağlı heç bir gözləntimiz yoxdur?..

QHT Şurasında 3 ölkənin təşkilatları ilə görüş keçirildi

Dekabrın 30-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasında "İşgala, Terrora və Əsasız İddialara qarşı Beynəlxalq Forum"un nümayəndələri ilə görüş keçirilib.

Forumda Türkiyənin 30, Azərbaycanın 20 və Gürcüstanın 3 QHT-sinin birləşdiyini deyən Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı hər üç ölkənin terrora məruz qaldığını və bu baxımdan fəaliyyətlərinin başlıca istiqamətinin ortaq problemlərin həlli olduğunu qeyd edib.

Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov təmsil etdiyi qurumun yaranma məqsədləri və fəaliyyət istiq-

mətləri haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verib. F. Qurbanov şuranın ötən 7 il ərzində insan hüquqları, təhsil, mədəniyyət, sosial məsələlər və digər çoxsaylı mövzularda 3 minədək layihəni maliyyələşdirdiyini bil-

dirib. İcraçı direktor şuranın fəaliyyətində ölkənin ən başlıca problemi olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasının prioritet təşkil et-

diyini vurğulayıb: "Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin və terrorçuluq fəaliyyətinin yalnız Azərbaycana qarşı olmadığını, bütün dünyaya üçün ciddi təhlükə mənbəyinə çevrildiyini bu gün hər kəsin anlaması lazımdır. Bu işdə dünyada baş verən proseslərə təsir imkanı artmaqda olan QHT-lərin də üzünə mühüm yük düşür. Azərbaycan dövləti bu sahədə QHT-lərə zəruri dəstəyini heç zaman əsirgəməyib. 2008-ci ildə Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə yaradılan şura milli donor institutu kimi ölkə QHT-lərini xarici maliyyə asılılığından azad edərək onların milli mövzularda yüzlərlə layihəsini maliyyələşdirir".

Görüşdə çıxış edən Türkiyə və Gürcüstan QHT-lərinin nümayəndələri Qarabağ həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması üçün birgə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Milli Məclisin YAP-ı təmsil edən deputatı Aydın Mirzəzadə "Yeni Müsavat"a geniş müsahibə verir. ABŞ-a qarşı sanksiyaları özündə ehtiva edən qanun layihəsindən tutmuş, devalvasiya mövzusunda qədər bir sıra aktual məsələlərdən bəhs edən söhbətimizi təqdim edirik.

- Azərbaycan parlamentinə təqdim olunan anti-Amerika layihəsi kifayət qədər sərt dildə yazılıb. Artıq layihə komitələrin müzakirəsinə tövsiyə edilib. İndiki dövrdə dünyanın superdövlətinə qarşı cəbhə açmaq nəyə lazımdır?

- Birinci gündən aydın idi ki, bu, bir deputatın təşəbbüsüdür. Özü hazırladığı qərar layihəsində Amerikaya qarşı bir sıra sanksiyalar təklif edib. Aydın məsələdir ki, qərar bu formada qəbul edilə bilməz. Azərbaycan parlamentinin üzvləri ABŞ-la dostluq-qardaşlıq münasibətlərinin möhkəmlənməsinin, problemlərin diplomatik yolla həll edilməsinin tərəfdarıdır. Biz Amerikani müxtəlif maraqların bir toplusu kimi qəbul edirik. Müxtəlif icmalar, transmilli şirkətlər və siyasi qüvvələrdən birinin fikri digəri ilə düz gəlməyə bilər. ABŞ Konqresində Azərbaycanın dostları olduğu kimi, düşmənləri də var və bunu heç zaman gizlətməyiblər. Onlardan biri də Kristofer Smitt. O başqa məsələdir ki, deputatların demək olar hamısında, ABŞ-ın müəyyən dairələrində Azərbaycana qarşı qeyri-ədalətli bir etiraz var. Biz ABŞ tərəfindən Azərbaycan haqqıqlarının olduğu kimi qəbul edilməsinə, Azərbaycanın milli maraqlarına hörmətlə yanaşılmasına çalışırıq. Biz erməni diaspor təşkilatlarının istəklərinin ABŞ-ın milli maraqlarından üstün tutulmasının əleyhinə çıxırıq. Hesab edirik ki, bizim əməkdaşlıq etməyimiz üçün hələ kifayət qədər böyük imkanlarımız var. Ancaq Dağlıq Qarabağ məsələsində çox təəssüf ki, ABŞ hər iki tərəfə eyni münasibət bəsləyir və Ermənistanın işğalçılığını qəbul etmir.

- Rövşən Rzayev deyir ki, qanun layihəsini də Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı icmasının təmsilçisi kimi təqdim edib. Amerika ilə ultimativ dildə danışımaq çıxış yoludurmu?

- İcma belə layihə təqdim etməyib. İcmanın İdarə Heyətinin üzvü olaraq təqdim edib. Rövşən müəllim vətənpərvər, dövlətini sevən bir insandır. O da Azərbaycanla Amerika arasında ara-sıra olan müəyyən problemlərin tez həll olunmasına təşəbbüs göstərib. Layihə onun bu məsələlərə reaksiyasıdır. Ancaq onun ümumən təklif etdiyi forma ilə bağlı əlbəttə ki, xeyli mübahisə etmək olar.

- Özünə bu barədə irad-təklif bildirmisinizmi?

- Söhbət iraddan getmir. Həm onun, həm də digərlərinin ümumi marağı var ki, ABŞ-da Azərbaycana qarşı ədalətli mövqe tutulsun.

- Parlamentin nümayəndə heyəti ABŞ-a ezam oluna,

"MTN işi" olmasaydı, devalvasiya belə ağır formada olmazdı"

Aydın Mirzəzadə: "Artıq Azərbaycan öz inkişafında elə səviyyəyə çatıb ki, onu Suriyaya, Yəməne çevirmək mümkün deyil"

"Bu vəziyyət dolların uçot dərəcəsinin yuxarı qaldırılması və neftdən gələn gəlirlərin azalmasına görə yarandı"

bu kimi məsələlər birbaşa konqresmenlə müzakirə oluna bilərdi. Bu, daha məqbul yol olmazdı?

- Rövşən Rzayev təklifi beynəlxalq parlament təcrübəsində geniş yayılmış bir mətoddur. Bizdə birinci dəfədir deyir, bu, bir qədər maraqlıdır. Bizdə deyir ki, təqdim edilən layihə mütləq elə sabahki gün olduğu kimi qəbul olunacaq. Xarici ölkə parlamentlərində müxtəlif layihələr irəli sürülür. Konqresmenin özündə, məsələn, sonuncu məlumatlara görə, ildə 7 min təklif irəli sürülür, onun cəmi 100-ü nəzərə alınır. Bizdə belə hal ilk dəfədir. Amma deputatların çıxışlarında nə qədər təkliflər var? Sadəcə, bizdə çıxışlarda təklifləri səsləndirmək təcrübəsi var, ABŞ Konqresində isə hər bir təklif yazılı verilir. Biz hörmətli dostumuz Rövşən müəllimin Amerikanın ümumən yox, müəyyən dairələrinə etirazını bölüşürük. Hesab edirik ki, ABŞ Administrasiyası Azərbaycanla münasibətlərə kifayət qədər ciddi yanaşmalıdır. O ki qaldı metodlara, bu metodlar barədə mübahisə etmək, başqa təkliflər irəli sürmək olar.

- Kristofer Smittin təklifi Azərbaycanda ciddi rezonans doğurduğu üçün hətta Amerikaya qarşı etirazlar sərgilənir. Bu mənada Azərbaycanlı deputatın şəxsi təşəbbüsü ümumən Azərbaycana qarşı etirazlara gətirib

çıxara, yaxud erməni lobbisi bundan ölkəmizə qarşı istifadə edə bilərdi?

- Həqiqətən də istifadə eləyə bilərdi. Amma Amerikada belə təcrübə var deyir, mən hesab edirəm ki, buna sakit yanaşılacaq. Bununla belə, hər halda, Amerika cəmiyyəti müəyyən dairələrin anti-Azərbaycan fəaliyyətindən narahatlığını və etirazını qəbul etməlidir. Digər tərəfdən, müəyyən obyektiv əməkdaşlıq formaları var ki, onlardan imtina etmək ilk növbədə ABŞ-ın özünə ziyandır. Məsələn, ABŞ-ın Əfqanıstana yükdaşmalarının 40 faizi Azərbaycan ərazisindən keçir. Həmçinin Azərbaycan bu gün Asiyada Avropanın müsbət və humanist dəyərlərini qəbul edən və bunu həyata keçirən ölkələrdən biridir. Azərbaycan sürətlə inkişaf etmiş ölkələr klubuna daxil olan bir ölkədir. Belə bir ölkə ilə əməkdaşlığı pozmaq, onunla körpüləri yandırmaq nə ABŞ-ın, nə də Avropadakı müəyyən dairələrin marağına uyğun deyil.

- Belə çıxır ki, qanun layihəsinin müzakirəsi yaz sessiyasına qaldı...

- Hər halda, cənab sədrin təklifi bundan ibarət oldu ki, komitələr məsələyə münasibət bildirsin.

- Ancaq ardınca ikinci sanksiya xəbərdarlığı gəldi, bu dəfə keçmiş səfir Kozlarıçdən...

- Kozlarıçdır, Smittir, bunlar özlərinin anti-Azərbaycan

mövqeləri ilə çoxdan tanınırlar. Kozlarıç növbəti dəfə Amerikada müəyyən anti-Azərbaycan mərkəzlərinin, sadəcə olaraq, tapşırığını yerinə yetirir.

- Qərbdən gələn basqıların daha gərgin fazaya keçməsi realdır? Bu mənada Azərbaycanı Suriya, ya Liviyaya çevirməklə bağlı planların olduğu barədə fikirləri bölüşürsünüz mü?

- Belə qüvvələr həmişə var. Müstəqilliyimizi bərpa etdiyimiz dövrdən üzünə bəri həmişə olub. Ancaq artıq Azərbaycan öz inkişafında elə səviyyəyə çatıb ki, onu Suriyaya, Yəməne çevirmək mümkün deyil. Azərbaycanda artıq oturuşmuş dövlətçilik var. Artıq Azərbaycanda seçkilərin və siyasi mübarizənin demokratik ənənələri, azad mətbuat, vətəninə bağlı olan sahibkarlar təbəqəsi, beynəlxalq birliklə çox sıx əməkdaşlıq formaları var. Bu baxımdan Azərbaycanda onların arzuladığı ssenari həyata keçməyəcək. Bu gün dünyada hörmətlə qarşılanan İsveçrə, İsrail, Sinqapur, Malayziya, Cənubi Koreyaya qarşı da vaxtilə belə ssenarilər həyata keçirilib. Amma millətin birliyi, layiqli liderlərin siyasətdə və dövlət rəhbərliyində olması belə ssenarinin qarşısını alıb.

- Ancaq Azərbaycan cəmiyyətində manatın qəfil ucuzlaşması səbəbindən kütləvi psixoz halı müşahidə olunmaqdadır. Həmkarlarınız da parlament iclasında bu vəziyyətə görə hökuməti günahlandırdılar. Bu vəziyyətə bağlı hakim partiyanın mövqeyi necədir?

- Yox, mən bunu qətiyyətlə bölüşmürəm. Məhz hökumətin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanda iqtisadi ağırlaşmanın qarşısını almaq mümkün oldu. Manatın sabitliyinin qorunub-saxlanması, sahibkarlığın inkişafı üçün çox ciddi addımlar atıldı. 1993-cü ildə Azərbaycan büdcəsinin 96 faizi neftdən gələn gəlirlərlə formalaşdı. Hazırda bu, 40 faizə düşüb. 1993-cü ildə Azərbaycanın valyuta ehtiyatı - həm Milli Bankda, həm də ki, Neft Fondunda - "0" qəpik idi. Hazırda isə 40 milyarda yaxındır.

- Ancaq ekspertlərin dediyinə görə, bu illərdə 100 milyard neft pulu xərclənib.

- Əgər dövlət fəaliyyət göstərsə, cəmiyyət yaşayır-

sa, pullar xərclənməlidir.

- Bu qədər pulu hansı sahələrə xərcləmək olardı?

- Birinci, infrastrukturun təkmilləşməsinə. Azərbaycan bu gün nəinki Cənubi Qafqazda, hətta dünyada ən mükəmməl yol sistemində malikdir, ticarət və yükdaşımaların inkişafı üçün böyük rol oynayır. Azərbaycanda artıq oturuşmuş bank sistemi formalaşmış, dövlət özəl maliyyə bank sisteminin fəaliyyəti üçün şərait yaradıb, bu, vacib şərtlərdən biridir. Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafı üçün böyük işlər görülüb.

- Lakin bunlarla bağlı kifayət qədər neqativlərin olduğu iddiaları da ortada var. Manatın devalvasiyası, kənd təsərrüfatında çatışmazlıqlar, bank sektorundakı durumla bağlı elə sizin həmkarlarınızın tənqidlər söyləyir. Həmin fikirləri inkar edirsiniz?

- Sizə bir söz deyim. Manat Azərbaycanda gedən iqtisadi proseslər nəticəsində devalvasiyaya uğramayıb. Bu vəziyyət dolların uçot dərəcəsinin yuxarı qaldırılması və neftdən gələn gəlirlərin azalmasına görə yarandı. Dövlət maksimum stabilliyi qoruyub-saxladı. Amma burdan o tərəfə həmin o stabilliyin qorunub-saxlanması üçün addımlar atılırdı, onda 1,5-2 ildən sonra artıq Mərkəzi Bankın ehtiyatlarından danışımağa dəyməzdi, Mərkəzi Bank özünü müflis elan edəcəkdi. Bu isə artıq dövlətin müflisliyi demək idi. Yəni artıq burdan o tərəfə mümkün deyildi. Süni surətdə dolların səviyyəsini saxlamaq ilk növbədə cəmiyyətin özünə ziyan vurardı. İkinci devalvasiyanın olması çox ağır bir qərar idi. Prezident də öz çıxışında bildirdi ki, biz uzun müddət bunun qarşısını aldıq, amma sonda mümkün olmadı. Hamı üçün çətinidir. Bu gün artıq kimsə nə cür yaşamağı məsləhət verməyin özü belə düzgün deyil. Hər bir kəs bu çətinliyin öz büdcəsinə təsir etdiyinin fərqindədir. Bu baxımdan müəyyən bir çətin dövr olacaq, təəssüf ki, qiymətlər, xidmət haqları qalxacaq. Amma nəzərə alsaq ki, bu gün iqtisadiyyatımızın 80 faizə qədər özlə sektordadır və özəl sektor özünün gəlir-qırxarını tənzimləyəcək. Yeni istehsal, ticarət, bank sektoru qrupu özünün qiymətini, əmək haqqını və gəlirlərini iqtisadi səviyyəyə uyğun olaraq tənzimləyəcək. O ki qaldı təqaüdcülərə, azmaaşlı təbəqəyə, onların vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı hökumət tərəfindən təkliflər hazırlanıb. Yaxın vaxtlarda həmin təkliflər açıqlanacaq.

- Bəs gömrük və vergi sistemindən nələr gözləyək? Bu sahələrdə şəffaflıq, ASAN-laşma olacaqmı?

- Onunla bağlı cənab prezidentin artıq müvafiq tapşırıqları var. Bir hissəsi həyata keçirilib. Məsələn, vaxtilə ölkədə 200-300 fəaliyyət növünə lisenziya var idi, indi 33-ə enib. Gömrükdə və vergidə sadələşdirmə, bir sıra qaldırılması ilə bağlı da tapşırıqlar var, yaxın vaxtlarda onun da nəticəsini görəcəksiniz.

- "MTN işi" də göstərdi ki, əsas güc strukturunda çalışanlar belə xalqa və dövlətin özünə qarşı dəhşətli cinayətlər törədib. Bu mənada ola bilməzi ki, günün birində devalvasiya məsələsinin də arxasında sabotajla məşğul olan hansısa rəsmi şəxslərin dayandığı, kritik vəziyyətin yaranmasında onların "rol" oynadığı, məqsədli şəkildə qabaqlayıcı tədbirlər görmədiyini ortaya çıxırsınız?

- Əlbəttə ki, əgər MTN hadisəsi olmasaydı, bu gün devalvasiya belə ağır formada olmazdı. Hər halda, onların sahibkarları sıxışdırması, sahibkarlara qarşı dövlətin adından istifadə edərək, amma öz məqsədləri üçün soyğunçuluq siyasəti çox təəssüf ki, bu prosesdə də özünü müəyyən qədər göstərdi. Eyni zamanda dövlətin milli təhlükəsizliyini qorumaq əvəzinə, özlərinin milli varlanma siyasətini yerinə yetirməsi əlbəttə ki, iqtisadiyyata müəyyən problemlər yaratdı. Düzdür, işə olundular və bu, bir daha göstərdi ki, dövlət hər bir titullu insanın buraxdığı qanun pozuntusuna göz yummaq fikrində deyil. Çox təəssüf ki, orda gedən proseslər barədə çox gec məlumatlar toplandı. Bəlkə də səbəblərdən biri ondan ibarət idi ki, xüsusi xidmət orqanlarının ayrı-ayrı istiqamətləri bir təşkilatda birləşmişdi. Cənab prezidentin sərəncamı ilə nazirlik ləğv olundu, iki müstəqil qurum yarandı. Əlbəttə, bu, artıq onların qarşısında duran məsələləri konkretləşdirdi. Eyni zamanda həmin təşkilatların bu gün dövlətçiliyə bağlı, cəmiyyətdə nüfuzu olan kadrlarla möhkəmlənməsi də təhlükəsizlik orqanlarının həmişə yüksək olan nüfuzunun yenidən bərpa olunmasına gətirib çıxaracaq.

- Necə bilirsiniz, dövlətə və millətə qarşı çıxanlar hamısı işə olundu?

- Hər halda, ortada olan informasiya ilə tanış oluruq və vaxtaşırı hüquq-mühafizə orqanları işin gedişatı ilə bağlı məlumatlar verir.

- Ancaq onu demədiniz ki, manat ətrafında baş verənlərdə dövlətə sabotaj niyyəti ola bilməzi?

- Hər halda, bu gün ölkədə hər bir dövlət strukturunun fəaliyyətinə nəzarət mexanizmi var. Bu nəzarət mexanizmi yeni MTN işlərinin yaranmasını istisna edir. Hər halda, ümid etmək istərdim ki, bu, belə də olacaq.

Baş bankirimizin başı üstündə qara buludlar niyə sıxlaşır?

Milli Məclisin deputatı Qüdrət Həsənzadənin Mərkəzi Bankın rəhbəri Elman Rüstəmov haqqında səsləndirdiyi fikirlər ətrafında müzakirə hələ də bitmək bilmir. Q.Həsənzadənin Milli Məclisin 29 dekabr tarixli iclasında verdiyi sensasion açıqlamalar, Elman Rüstəmovun "AXC-nin uğursuz kadri olması" fikri elə AXC hökumətinin sabiq rəhbərliyi tərəfindən etirazla qarşılandı. AXC hökumətinin baş naziri Pənah Hüseyn onun sonrakı dövrdə vəzifəyə gətirildiyini bildirdi.

Bəs görəsən, əslində Elman Rüstəmovun Mərkəzi Bankın rəhbərliyinə qədər gəldiyi yol haradan keçib? O, həqiqətən AXC-nin kadri olub? Daha öncə hansı vəzifələrdə çalışıb?

AXC hakimiyyəti dövründə nazir müavini olmuş deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat"a açıqlamasında həmin dövrdə Elman Rüstəmovun hansı vəzifədə olduğunu xatırladığını bildirdi. O deyib: "AXC dövründə Mərkəzi Banka Cavanşir Abdullayev rəhbərlik edirdi. O, çox təmiz bir insan idi, peşəkar bankir kimi tanınırdı. Daha sonra bu posta Qalib Ağayev gətirildi. Qalib Ağayev dünyasını dəyişəndən sonra Elman Rüstəmov Mərkəzi Bankın rəhbəri təyin olundu. O da bu millətin övlətidir. Normal şəkildə işləyir. Buna təsnifat verməyə ehtiyac yoxdur. Mən onun AXC dövründə hansı vəzifədə olduğunu xatırlamıram. Lakin hazırkı fəaliyyətinə görə ona peşəkar bir bankir kimi qiymət verirəm. Təbii ki, hər kəsin fəaliyyətində səhvlər də olur, problemlər də olur. Devalvasiya görə Elman Rüstəmovu günahlandırmaq düzgün yanaşma deyil. Bu, dünyada baş verən iqtisadi proseslərlə, neftin ucuzlaşması ilə bağlıdır. Devalvasiya təkəcə Azərbaycanda deyil. Əksər ölkələrin milli valyutaları dəyərini itirir".

F.Ağamalı bildirib ki, hakimiyyətdə kimin olmasından asılı olmayaraq, peşəkar şəxs öne çəkilməlidir: "Elə məsələlər var ki, orada siyasi mənsubiyyət arxa plana keçməlidir. Bu cür peşəkar bir insanın yetişməsi üçün illər tələb olunur. "Elman Rüstəmov AXC hakimiyyəti dövründə çalışıb deyə bu gün vəzifədən getməlidir" - kimi yanaşmalar doğru deyil. Əgər Elman Rüstəmov 1992-ci ildə Mərkəzi Bank sədrinin müavini olubsa, bu gün də sədrdirsə, bu məsələdə onun üstünə getmək lazım deyil".

Elman Rüstəmovu vəzifəyə gətirən şəxsdən sensasion açıqlamalar - özəl

Milli Bankın sədri olmuş Cavanşir Abdullayev xələfi haqda danışdı və onu müdafiə etdi; "Elman müəllim güclü mütəxəssisdir, onu işə mən dəvət etdim"; Mərkəzi Bank rəhbəri hakimiyyətdəki klanların hədəfinə ona görə gəlib ki...

lədə onun üstünə getmək lazım deyil".

"Yeni Müsavat"a danışan Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sabiq sədri Cavanşir Abdullayev isə Elman Rüstəmovu Mərkəzi Banka məsləhətçi qismində özünün dəvət etdiyini bildirdi: "Elman Rüstəmov çox böyük iqtisadçıdır, peşəkardır. O vaxt Prezident Aparatında işləyirdi. Mən Mərkəzi Bankın rəhbəri təyin olunanda, mənim tərəfimdən məsləhətçi kimi, makroiqtisadçı kimi dəvət olundu. Burada nəse siyasi detallar axtarmaq doğru deyil. Çox güclü mütəxəssisdir".

Hazırkı iqtisadi duruma və manatın devalvasiyası məsələsinə gəlincə, Cavanşir Abdullayev bu haqda heç bir açıqlama vermək istəmədiyini bildirdi: "Bütövlükdə bank iqtisadiyyatın güzgüsüdür. Bank sektorunda nə baş verirsə, deməli, iqtisadiyyatda baş verir. Bu barədə heç nə danışmaq və şərh vermək istəmirəm. Bu gün də makroiqtisadiyyatı onun kimi bilən mütəxəssis çox azdır".

Iqtisadçı ekspert Qubad İbadoğlu isə bildirdi ki, hazırda manatla bağlı baş verənlərin səbəbkarı kimi təkəcə Elman Rüstəmovu günahlandırmaq olmaz: "Mən indi baş

verənlərin günahını Elman Rüstəmovun səriştəsiz və Mərkəzi Bankın yanlış siyasəti ilə bağlamaq istəməzdim. Çünki Mərkəzi Bank Azərbaycanda araşdırma potensialı yüksək olan, ixtisaslı və müasir bilikli gənc kadrlarla zəngin olan yeganə təşkilatdır. Hesab edirəm, hazırkı durumun əsas səbəbi xəstə iqtisadiyyatdır".

Redaktorun qeydi: Elman Rüstəmovun hədəfə çıxması əslində təbii bir prosesdir. Ölkənin pul siyasətinin başında dayanan şəxs haqda bu cür situasiyada tərifi söylənməz ki... Amma deyəsən, iqtisadçı bəzi qruplar vəziyyətdən istifadə edib baş bankirin başını istəyirlər. Ona olan hücumların kökündə E.Rüstəmovun regional mənsubiyyəti də rol oynaya bilər. Qarabağdan olan Mərkəzi Bank sədri həm də bu amilə görə sevilməyə bilər. Hakimiyyətdəki güclü klanların onun yerinə öz namizədlərini gətirmək istəkləri haqda indiyədək çox yazılıb. Amma E.Rüstəmov prezident İlham Əliyevin etimad göstərdiyi, bərbəşə işlədiyi iri rəqibdir. Görünür, ölkə başçısının özəl dəstəyi hələlik baş bankirin başının salamat qalmasına kömək

edir...

Məlumat üçün qeyd edək ki, Elman Rüstəmov 1952-ci ildə Cəbrayıl rayonunda anadan olub. 1973-cü ildə D.Bünyadzadə adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunu xalq təsərrüfatının planlaşdırılması ixtisası üzrə bitirib.

1973-cü ildə Azərbaycan SSR Dövlət Plan Komitəsi yanında Elmi-tədqiqat İqtisadiyyat İnstitutunun iqtisadçısı vəzifəsi ilə əmək fəaliyyətinə başlayıb.

1978-ci ildən 1980-ci ilədək Azərbaycan SSR Yüngül Sənaye Nazirliyinin Bakı

MTN xofu cəmiyyətin üzərindən götürüldü?

Natiq Miri: "Xof mühiti təkəcə MTN-lə bağlı deyil, ümumilikdə sistemin yürütdüyü siyasətin tərkib hissəsidir"

Eldar Mahmudovun milli təhlükəsizlik naziri vəzifəsindən çıxarılmasından

sonra onun 11 il rəhbərlik etdiyi nazirlik ətrafında çox ciddi müzakirələr getdi. Mahmudovun postunu itirməsindən 3 aya yaxın vaxt ötməsinə baxmayaraq mövzu aktuallığını itirmir. Baxmayaraq ki, 17 oktyabrda sonra ölkədə çox ciddi siyasi-iqtisadi proseslər baş verib. Ortaya ölkənin həyatında mühüm hesab edilən proseslər girdi - 1 noyabrda parlament seçkiləri keçirildi, dekabrın 5-də SOCAR-ın Xəzər-dəki platformalarından birində partlayış baş verdi, bu gün də neftçilərimizin bir çoxunun taleyindən xəbər yoxdur, ölkənin əsas internet provayderi olan "Delta" telekomda müəmmaləli yanğın oldu. Bununla belə, MTN mövzusu səngimək bilmir. Ölkənin bir neçə saatlıq interneti qalması da Eldar Mahmudovun çetəsinin izinin olduğuna dair sübhələr dolaşdı. Məlum oldu ki, "mahmudovçu"lar "Delta" telekomda xüsusi izləyici avadanlıqlar yerləşdirib internet üzərindən həyata keçirilən əməliyyatlara nəzarət ediblər. Nəticədə həmin avadanlıq bütün sistemin yanaraq çökməsinə gətirib çıxarıb. Ümumiyyətlə isə aydın oldu ki, ölkə əhəmiyyətli olayların bir çoxunda Eldar Mahmudov və onun çetəsinin adı keçir.

10 gün əvvəl hökumətin kəskin devalvasiya qərarı kütləvi narahatlıq və diskomfort yaradıb cəmiyyətin diqqətini bu mövzu ətrafında cəmlənməsini şərtləndirsə də, yenə də MTN mövzusu səngimir.

Maraqlıdır ki, bundan əvvəlki devalvasiya qərarı verildikən də Eldar Mahmudovun adı ortaya çıxdı. Onun qudası Cahangir Hacıyevlə əlbir olaraq Beynəlxalq Bank vasitəsilə ölkədən 10-12 milyard dollar vəsait oğurladığı deyildi. Bu ittihamlar bu gün də aktuallığını saxlayır.

KQB xofundan sonra 1991-ci ildə bu təşkilatın bazasında yaradılan Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi Azərbaycan insanında bir qədər əminlik yaradı. Yeni yaradılan təşkilatın adında milli sözünün olması, təşkilatın kollektivinin milliləşdirilməsi insanlarda təşkilata bir növ güvən yaradı. 2004-cü ilə qədər bu vəziyyət davam etdi. Eldar Mahmudovdan əvvəl MTN-ə rəhbərlik etmiş Namiq Abbasovun peşəkarcılığı, təşkilatın adının korruptsiya və rüşvətə bulaşmasına qarşı olması, ölkənin həyatında baş verən proseslərə şəxsi maraqlar baxımından müdaxilələrə yol verilməməsi illərlə formalaşan güvənin qorunmasına xidmət etdi. Namiq Abbasovun nazirliyi dövründə MTN təcridxanasında həbsdə saxlanılan şəxslər orada 1 qəpik də olsun rüşvətin alınmadığını deyirdilər. 2004-cü ildə Eldar Mahmudov MTN rəhbərliyinə gətiriləndən sonra təşkilat iş adamlarına, ayrı-ayrı siyasi təşkilatlara, siyasi məxfalifətə, jurnalistlərə qarşı mənəvi və fiziki terror maşınına çevrildi. Ötən 2 ay yarım ərzində 11 ildə MTN-də baş verən zorakılıq və qanunsuzluqlar haqda ayrı-ayrı fraqmentlər üzrə iş adamları, sahibkarlar mətbuatı danışmağa başladılar.

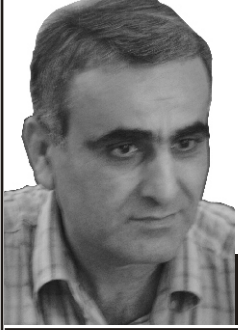
Bu gün MTN adlı qurum yoxdur. Ləğv olunaraq Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti ilə əvəzlənib. Yeni yaradılan qurumun sədri Mədət Quliyev özünü də cəmiyyətdə birmənalı qəbul olunmayan şəxsdir. Amma buna baxmayaraq, inanırıq ki, o, Eldar Mahmudovun etdiyi yanlışlıqları təkrarlamayacaq. Prezidentin etimadını doğruldub gerçəkəndən dövlətin, millətin təhlükəsizliyini qoruyacaq.

Məsələnin əsas tərəfi budur ki, Eldar Mahmudovun rəhbərliyi altında olan təşkilatın 11 il ərzində yaratdığı xof aradan qalxacaq mı?

Politoloq Natiq Miri deyir ki, MTN xofunun aradan qalxması üçün bir çox şərtlərin olması vacibdir. N.Miri hesab edir ki, ölkədə çox ciddi islahatların aparılması, idarəetmədə radikal dəyişikliklərə gedilməsi belə bir xofun tamamilə itməsinə, aradan qalxmasına yol açar bilər. Əks təqdirdə, xof itməyəcək, əksinə, daha da kəskin şəkildə özünü büruzə verəcək: "Xof mühiti təkəcə MTN-lə bağlı deyil, ümumilikdə sistemin yürütdüyü siyasətin tərkib hissəsidir. Çünki Azərbaycanda idarəetmə əski sovet üsul-idarəsindən o qədər də fərqlənmir. Bu gün Azərbaycanda bərqərar olan üsul-idarə Rusiyada tətbiq olunan üsul-idarə modelinin təkrarıdır. Ona görə də cəmiyyətdə xof mühitinin tamamilə aradan qalxacağına ümid etmək düzgün deyil. Çünki xof mühiti bilərəkdən yaradılır. Belə vəziyyət cəmiyyətin, insanların idarə olunmasını asanlaşdırır. Hazırda ölkədə baş verən bu proses - MTN-in ləğv olunması sistemin xof mühitini ləğv etmək istəyinə bağlı deyil. Ona görə də MTN-in əvəzinə yaradılan yeni qurumun xofu azaldacağına ümid etmək doğru deyil. Bu xofu yalnız demokratik idarəetmə üsulu ilə aradan qaldırmaq olar".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

□ Nərgiz Liffiyeva

Xilaskar maskasında işğalçı

Zahid SƏFƏROĞLU
 zsafaroglu@gmail.com

Bu günlər Gümrüdəki 102 sayılı Rusiya hərbi bazasının 74 illiyi qeyd olunub. 2015-dən 74 çıxanda 1941 qalır. Bu da II Dünya müharibəsinin ən qızğın çağına təsadüf edir. Tarixdən bəllidir ki, o vaxt - müharibənin 1-ci ilində, sərt qış aylarında almanlar Moskva ətrafına çıxmışdılar. SSRİ də Türkiyənin Almaniya tərəfindən guya ona hücum edəcəyindən ehtiyatlanaraq, həmsərhəd Ermənistanda hərbi mövcudluğunu gücləndirmək qərarı vermişdi.

Tarixçilər o dövrün hadisələrini daha yaxşı şərh edər, ancaq bir reallıq var ki, Rusiya (sovet) qoşunları hara müdaxilə edibse, - fərq eləməz, xilaskar kimi, yoxsa sadəcə, işğalçı qismində, - oradan heç vaxt xoşluqla çıxmayıb.

Üç baltıqyanı ölkə - Latviya, Litva və Estoniya da elə bu cür işğal edilmişdi - hərçənd, Moskva bunu Sovet İttifaqı çökənədək məhz eston, latış və Litva xalqlarının azadlığa çıxması kimi qələmə verirdi. Eynən 1920-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Sovet Rusiyası tərəfindən işğalının "azadlıq aktı" qiyafəsində təqdimatı kimi.

Hətta Qorbaçov dönəmində də Kreml bunu baltıqyanı xalqların başına minnət kimi çıxırdı. Motiv isə belə idi ki, "biz sizi faşizmdən qurtarmışıq, sizi azad eləmişik". O vaxt Litvanın milli-azadlıq hərəkatının tanınmış simalarından biri buna belə reaksiya vermişdi ki, "bəli, siz bizi azad elədiniz, ancaq çıxıb getməyi unudunuz".

Bax, rusların niyə hələ də Baltıqyanı ölkələrin SSRİ-dən qopmasını özlərinə bağışlamamasının, ümumiyyətlə, nədən imperiya virusundan qurtula bilməməsinin kökünü burda axtarmaq gərəkdir: Rusiya toplumu, Rusiya dövləti "işğal" anlayışı ilə "azadlıq", "qurtuluş" anlayışını ayıra bilmir.

Təsədüfi deyil ki, Kırım ilhaqını da Rusiya dövləti və cəmiyyəti "işğal" yox, "geri qaytarma, Kırımın azadlığı, ədalətin bərpası" kimi təqdim edir. XXI əsrdə də bu iki antaqonist anlayışı fərqləndirə bilməyən bir xalq isə nə özü azad ola bilər, nə də əlbəttə ki, başqa xalqlara azadlıq bəxş edə bilər.

Eyni səbəbdən Moskva postsovet məkanının bütün müstəqil dövlətlərinə günü bu gün də ikinci-üçüncü sort ölkələr kimi baxır. Onların suverenliyini və müstəqilliyini 25 ildir həzm edə bilmir, onları təzədən "azad eləmək" eşqi ilə alışıb-yanır.

Rusiyanın postsovet xalqlarına, regiona və dünyaya ən böyük təhlükəsi də onun çoxsaylı nüvə başlıqlarından və antidemokratik idarəçiliyindən deyil, rus toplumunun azadlıq və işğal anlayışlarını qarışdırmasından, imperiya virusundan qaynaqlanır. Çünki sabah Rusiya Ukrayna və Gürcüstan kimi, istənilən başqa ölkəyə də Kırım kimi "azadlıq" apara bilər. Sanki bu, onun tarixdən gələn müstəsna haqqı, missiyasıdır.

Yenə eyni səbəbdən Rusiya öz daxilindəki separatçılıq (əslində milli-azadlıq) hərəkatını terror kimi damğalayıb azadlıq istəyən xalqları, çeçenləri qan içində boğduğu halda Azərbaycanda, Gürcüstanda, Ukraynada, Moldovada ermənilərin, abxazların, osetinlərin, etnik rusların separatçılığını hamıya öz müqəddəratını təyin etmə kimi sırımğa çalışır, ona dəstək verir...

Qayıdaq Gümrüdəki 102 sayılı rus hərbi bazasına. Artıq tarix dönə-dönə sübut edib ki, rus hərbi maşını və bazaları heç bir xalqa azadlıq, səadət gətirməyib. Elə buna görə ermənilər Güney Qafqazın ən bədbəxt xalqdır. Həm də o səbəbə ki, Ermənistanın hava məkanını, xarici sərhədlərini də Rusiya hərbiçiləri qoruyur.

Rus qoşunları isə yerləşdikləri məkanları elə-belə tərk eləmir. Azərbaycan və Gürcüstan buna görə artıq sanballı bədəl ödəyib. Gör indi Ermənistanı nə gözləyir bu bazalar oradan çıxandan sonra. Yeri gəlmişkən, bunu azacıq da olsa anlayın ermənilər var. Məsələn, Gümrüdə Rusiya hərbi bazasının yaradılmasının 74 illiyini tanınmış erməni saytlarından birinin siyasi şərhçisi "işğalın 74 illiyi" adlandırdı.

Amma təbib ki, bu, yetərli deyil, çünki erməni xalqının əksəriyyəti rus qoşunlarını xilaskar, "Türk-azərbaycanlı təcavüzündən etibarlı sığortalanma" vasitəsi hesab edir. Ermənilərin faciəsi də ruslar kimi elə bundadır: azadlıqla gerçək işğal ayıra bilməmək.

Amma tarix bir azdan bu fərqi ermənilərə də, ruslara da başa salacaq. O ayrı məsələ ki, o zaman Ermənistan adlı qondarma dövlətdən nəse qalacaq, ya yox?

Bir qədər əvvəl ləğv olunmuş MTN əməkdaşları tərəfindən bu ilin mayında həbs olunmuş Rəşad Məmmədovun təsisçilərindən biri olduğu "Azimport" MMC bəyanat yayıb.

Bəyanatda MMC-nin rəhbəri olan Azər Əsgərovun həmin dövrdə davamlı olaraq MTN-in sabiq rəhbərlərinin və əməkdaşlarının təzyiq və təqiblərinə məruz qaldığı qeyd olunur. Bildirilir ki, o zaman şirkətin rəhbərindən vəzifəli şəxslərin əleyhinə ifadə almaq, hətta yaxın qohumu, vaxtilə "Azimport" MMC-nin təsisçilərindən biri olmuş, lakin Dövlət Bayrağı Meydanı İdarəsinə direktor təyin olunması ilə əlaqədar şirkətlə bütün hüquqi və faktiki əlaqələrinə xitam verilmiş Rəşad Məmmədovun şirkətin qeyri-rəsmi sahibi olması barədə ərizələr yazdırmaq istəyiblər. Şirkətin ofisində qeyri-qanuni axtarışlar aparılıb, seyfdən müəyyən qədər nağd pul, sonradan öz adlarına rəsmiləşdirmək məqsədilə şirkətə və işçilərə məxsus olan mülkiyyət sənədlərini götürüb aparıblar: "Məqsədləri Azər Əsgərovun öz əməyi və səyi ilə qurduğu, respublikada bir çox mötəbər tikinti-abadlıq layihələrini uğurla icra edən, inşaat sektorunda innovativ sahibkarlıq subyektlərindən biri kimi tanınan "Azimport" MMC-nin əmlakını elə keçirmək olub. Yalnız prezident İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində keçmiş MTN-in rəhbərlərinin qanunazidd əməllərinə son qoyulması Azərbaycan sahibkarlarının, o cümlədən Azər Əsgərovun başı üzərini almış təhlükəni aradan qaldıra bilib. Lakin MTN-in ləğv edilməsinə, milli təhlükəsizlik zabiti adını ləkələmiş vəzifəli şəxslərin həbs olunmasına baxmayaraq, vaxtilə onların öz təsir dairələrində olmuş media qurumları vasitəsilə yaydıqları saxta və yalan məlumatların hələ də gündəmdə saxlanılması, qərəzli məqsədlərlə istifadə edilməsi halları mövcuddur. MTN tərəfindən həbsə alınmış Rəşad Məmmədov haqda yayılan məlumatlar da buna misal ola bilər. "Azimport" MMC-nin sahibi Azər Əsgərovun yaxın qohumu olsa da, o, hazırda şirkətdə heç bir əmlak payının sahibi deyildir, yuxarıda qeyd edildiyi kimi, dövlət qulluğuna keçməsi ilə əlaqədar olaraq, bu qurumla bütün hüquqi və faktiki əlaqələrinə xitam verilib".

Bəyanatda MMC haqda bildirilir ki, "Azimport" MMC bu günə qədər mətbuat orqanlarında, xüsusilə də internet mediasında yayılan məlumatlara münasibət açıqlanır. Bildirilir ki, belə məlumatların əksəriyyəti "MTN mətbəxi"ndə hazırlanaraq dövrüyyəyə buraxılıb: Məsələn, 9 ay əvvəl - mart ayında Azadlıq Radiosunun "Qaynar xətti"ndə getmiş bir məlumata istinad edilərək, indiyədək dəfələrlə Azərbaycanın daha ciddi və populyar media qurumlarında müzakirə edilmiş, rəy bildirilmiş və cavablandırılmış bir məsələnin - paytaxtın Bayıl qəsəbəsindəki "Şanxay" adlanan ərazidə aparılan abadlıq işlərində çalışmış şəxslərin əmək hüquqlarının pozulması və əmək haqqını vaxtında ala bilməməsi məsələsinin yenidən gündəmə gətirilməsinə cəhd göstərilir.

İlk növbədə, yenidən xatırlatmağa ehtiyac var ki, həmin şəxsləri abadlıq işlərinin aparılmasına bu işlərin podratçısı olan "Azimport" MMC deyil, onunla subpodrat müqaviləsi bağlamış firmalar və sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən ayrı-ayrı şəxslər cəlb ediblər. Buna görə də "Azimport" MMC həmin firma və ya şəxslərin işçilərlə əmək müqaviləsi bağlamamasına cavabdehlik daşımır. Görülən işlərə görə borcun ödənilməməsi məsələsinə gəldikdə isə, "Azimport" MMC tək "Şanxay" ərazisində deyil, paytaxtın bir sıra məkanlarında həyata keçirdiyi tikinti-abadlıq işlərinə görə qanuni müqavilələr üzrə hesablanmış vəsaitin əsas hissəsini sifarişçi təşkilatdan hələ də ala bilmir".

Bəyanatda o da qeyd edilir ki, "Azimport" MMC bu işlərin icrasında iştirak

"Azimport" Eldar Mahmudovun dəstəsi haqda bəyanat yaydı

Rəşad Məmmədovun həbsindən sonra şirkətdə qanunsuz axtarışlar aparılıb; seyfdən pullar talanıb, sənədlər oğurlanıb!

ternet mediasında yayılan məlumatlara münasibət açıqlanır. Bildirilir ki, belə məlumatların əksəriyyəti "MTN mətbəxi"ndə hazırlanaraq dövrüyyəyə buraxılıb:

Məsələn, 9 ay əvvəl - mart ayında Azadlıq Radiosunun "Qaynar xətti"ndə getmiş bir məlumata istinad edilərək, indiyədək dəfələrlə Azərbaycanın daha ciddi və populyar media qurumlarında müzakirə edilmiş, rəy bildirilmiş və cavablandırılmış bir məsələnin - paytaxtın Bayıl qəsəbəsindəki "Şanxay" adlanan ərazidə aparılan abadlıq işlərində çalışmış şəxslərin əmək hüquqlarının pozulması və əmək haqqını vaxtında ala bilməməsi məsələsinin yenidən gündəmə gətirilməsinə cəhd göstərilir.

İlk növbədə, yenidən xatırlatmağa ehtiyac var ki, həmin şəxsləri abadlıq işlərinin aparılmasına bu işlərin podratçısı olan "Azimport" MMC deyil, onunla subpodrat müqaviləsi bağlamış firmalar və sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən ayrı-ayrı şəxslər cəlb ediblər. Buna görə də "Azimport" MMC həmin firma və ya şəxslərin işçilərlə əmək müqaviləsi bağlamamasına cavabdehlik daşımır. Görülən işlərə görə borcun ödənilməməsi məsələsinə gəldikdə isə, "Azimport" MMC tək "Şanxay" ərazisində deyil, paytaxtın bir sıra məkanlarında həyata keçirdiyi tikinti-abadlıq işlərinə görə qanuni müqavilələr üzrə hesablanmış vəsaitin əsas hissəsini sifarişçi təşkilatdan hələ də ala bilmir".

Bəyanatda o da qeyd edilir ki, "Azimport" MMC bu işlərin icrasında iştirak

edənlərə indiyədək ümumilikdə 2 milyon 289 min 407 manat əmək haqqı ödəyib. Bu məbləğin yalnız 1 milyon 100 min manatı sifarişçi tərəfindən şirkətin hesabına köçürülüb. İşçilərin əmək haqqı kimi aldıkları qalan 1 milyon 189 min 407 manatı şirkət öz maliyyə vəsaiti hesabına ödəməyə məcbur olub: "Hazırda başa çatdırılmış və yarımçıq qalmış tikinti-abadlıq işləri üzrə "Azimport" MMC-yə ödənilməyən vəsaitin həcmi isə şirkətin borclarından xeyli çoxdur. Yaranmış vəziyyət barədə sifarişçi təşkilata müraciətlərə cavab olaraq, borcun ödəniləcəyi vəd edilərsə də, hələ konkret nəticə yoxdur".

"Azimport" MMC rəhbərliyi birbaşa əmək müqaviləsi bağlamadığı, lakin baş podratçısı olduğu layihələrdə çalışmış şəxslərin əmək haqqının gecikdirilməsi ilə bağlı narahatlığını yaxşı başa düşür və bu problemin həlli üçün bütün qanuni vasitələrdən istifadə etməyə çalışır. Şirkətin təsisçisi və rəhbəri Azər Əsgərovun kimisə qalıdan qovması və ya təhqir etməsi barədə iddialar da tamamilə əsassızdır. Sahibkarlıq fəaliyyətinin genişliyi və təşkilati işlərinin çoxluğu səbəbindən o, nəinki şirkətə gələnlərlə hər dəfə görüşməyə vaxt tapa bilmir, üstəlik, kiməsə qarşı qeyri-etik, kobud davranışa yol vermək bu xeyirxah iş adamının xarakterinə tamamilə ziddir" - deyərək, bəyanatda vurğulanır.

Bəyanatda Rəşad Məmmədovun milliyəti barədə yayılmış məlumatlara da aydınlıq gətirilir: "Anasını körpə yaşında itirdikdən sonra

onu dindar və imanlı bir qadın olan, bu yaxınlarda 104 yaşında dünyasını dəyişmiş ana nənəsi Umbakı xanım böyüdü təbiyyə edib. Ömrü boyu ana nisgili ilə yaşayan Rəşad Məmmədov ailəsinin ümidlərini doğrultaraq, orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirib, Hərbi Hava Qüvvələrinin Y.V.Andropov adına Leningrad Ali Hərbi-Siyasi Məktəbində təhsil alıb, peşəkar zabıt kimi yetişib. Doğma Azərbaycanda erməni separatizminin baş qaldırdığı, Vətən torpağının təcavüz təhlükəsi ilə üzleşdiyi bir vaxtda o, Rusiyadakı vəzifə perspektivlərindən və hərbi karyeradan qətiyyətlə imtina edərək, Bakıya qayıdıb. Burada Bakı Qarnizonu Hərbi Komendantının Hərbi Hava Qüvvələri və Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunları üzrə köməkçisi kimi Milli Orduda xidmətə başlayıb. Qarabağ müharibəsi dövründə 702-ci briqadanın tərkibində Murovdağ yüksəkliyi və Füzuli uğrunda döyüşlərdə iştirak edib. Döyüş səngərində ağır xəstəliyə tutulduğu üçün uzun müddət müalicə almaq məcburiyyətində qalıb".

O da qeyd olunur ki, hazırda Rəşad Məmmədovla bağlı hüquq-mühafizə orqanlarında araşdırma aparılır və bu səbəbdən şəxsiyyəti barədə yayılan qərəzli məlumatlara onun özünün cavab vermək imkanı yoxdur: "Belə məlumatlardan 4 övlad atası olan Rəşad Məmmədovun ailə üzvləri ciddi mənəvi iztirab, psixoloji sarsıntı keçirirlər. Onun 12 yaşlı qızı Əminə atasının mətbuatda "xalq düşməni" obrazında təqdim olunmasından keçirdiyi dərin psixoloji sarsıntının təsiri altında hətta məktəbə getməkdən belə imtina etmək fikrinə düşüb. Bu hadisə KİV-in, jurnalistlərin xalqımız, cəmiyyətimiz üçün mühüm amil deyərək, bəyanatda vurğulanır.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

2015-ci ilin son günləri Qərbin Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı təzyiqləri ilə müşahidə olundu. Dekabrın 17-də ABŞ Konqresinin respublikaçı üzvü, Helsinki Komissiyasının sədri Kristofer Smitin məlum layihəsi ilə başlayan proses artan xətlə gedir. Xüsusilə Yeni illə bağlı verilən əfv sərəncamı, heç bir siyasi məhbəsun adının siyahıda yer almaması sanki alovun üzünə benzini tökdü...

Artıq düşünmək olar ki, 2016-cı il ölkəmiz üçün heç də müsbət olmayacaq. Belə ki, ABŞ-dan gələn sanksiya hədələri getdikcə artmaqdadır. Ölkə iqtidarının dirənişi isə bu məsələnin daha da gərginləşəcəyinin anonsunu verməkdədir.

Maraqlıdır, ölkə müxalifəti baş verən proseslərdən sevinir, yoxsa məyus olur?

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə bildirdi ki, Azərbaycanın düşdüyü duruma acıyırlar: "Bizə ona görə təzyiq olur ki, ölkəmizin vəziyyəti pisdirdir. Biz buna acıyıyıq. Vəziyyətimiz yaxşı olsa, niyə də təzyiq olsun? Acınacaqlı vəziyyətdir; ölkə gəlib o duruma çıxıb ki, bütün beynəlxalq strukturlar, demokratik dünya təzyiq edir. Bundan çox məyusuq. İqtidarı dəfələrlə bu problemləri həll etməyə çağırıyıq. Problemlər həll olunmalıdır

Müxalifət iqtidarın sınıqlandırılmasına sevinmir...

İqbal Ağazadə: "Bizə ona görə təzyiq olur ki, ölkəmizin vəziyyəti pisdirdir"

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Pis şeyə, əleyhimizə olan amillərə sevinmək olmaz"

Sərdar Cəlalov: "İqtidar Qərbin ən azından iqtisadiyyatla bağlı dediklərini həyata keçirməlidir"

ki, ölkə adına dünyada utandırıcı hadisələr baş verməsin, adımız müxtəlif siyahılarda sonuncu, pis siyahılarda ilk yerlərdə olmasın. Bu məsələlərdən olduqca təəssüf hissi keçiririk. Bir daha fürsətdən istifadə edib hakimiyyətə səslenirik ki, Azər-

baycan müxalifətinin kifayət qədər gücü, ağılı var. Bu insanlardan istifadə edin, masa arxasında əyləşin, problemləri həll etməyə çalışın. Bir yerdə bu məsələlərə son qoymasaq, ölkəmizi yaxşı gələcək gözləmir. Bu da hamımızı narahat edir. Çünki

hamımız bu ölkənin vətəndaşlarıyıq, gələcək üçün hamımız məsuliyyət daşıyıyıq".

KXCŞ sədri Mirmahmud Mirəlioğlu mövcud situasiyaya sevinmədiklərini söylədi: "Pis şeyə, əleyhimizə olan amillərə sevinmək olmaz. Kimse bundan sevin-

cəksə, artıq başqa cür düşünmək lazımdır. Burada seviniləsi heç nə yoxdur. Sevinmək onda olardı ki, hakimiyyət hamının istədiyi məhbəsləri əfv edərdi. Am-

lardır. Əgər onlar normal təhlil aparsalar, bunların heç biri baş verməz, təzyiqlər də olmaz. Bax o zaman sevinmək olardı".

ADP sədri Sərdar Cəlalovlu Qərbdən Azərbaycana heç bir təzyiqin gəlmədiyini qeyd etdi: "Qərb xeyli qabaq bildirmişdi ki, böhranın qarşısını almaq üçün hakimiyyətə 16 bənddən ibarət təkliflər verəcək. İqtidar bunun heç birini yerinə yetirmədi. İndi bunu Qərbin təzyiqi kimi başa düşmək olar? Böhrandan çıxmaq üçün Qərbdən kreditlər almaq lazımdır. Amma Qərb də ölkəmizə investisiya qoymur. Bütün bunların müqabilində Qərbə meydan oxuyursan. Nə etməlidir Avropa? İqtidar onların xeyrinə edilən şeylərə düşmənçilik kimi baxır. Vəziyyət getdikcə gərginləşəcək. Qərbin Azərbaycana heç bir təzyiq etmə fikri yoxdur. Neftin qiyməti getdikcə aşağı düşəcək. Azərbaycan özünü Qərb üçün elə əhəmiyyətli dövlət kimi qəbul edir ki, sanki bunlar olmasa, dünya olmaz. İqtidar Qərbin ən azından iqtisadiyyatla bağlı dediklərini həyata keçirməlidir. Əks halda, böhrandan heç cür çıxmaq mümkün olmayacaq. Daha ağır böhranlar meydana çıxacaq".

□ **Cavanşir ABBASLI**

"Bankların əksəriyyəti bazarı tərk edəcək"

Ekspertlər banka borcu olanların birləşərək məhkəmələrə müraciət etməsini tövsiyə edir...

Manatin bir ildə iki dəfə devalvasiyaya uğramasından sonra dollarla krediti olan vətəndaşlar çətin durumdadır. Milli valyutanın 98 faiz ucuzlaşması manatla krediti olanların da krediti ödəməsində çətinlik yaradıb. Ekspertlər vəziyyətdən çıxış yolu kimi vətəndaşların birləşərək bankların qanunsuzluqlarına qarşı birgə mübarizə aparmasının vacibliyini bildirirlər.

Ekspert Əkrəm Həsənov məsələ ilə bağlı bildirib ki, banklardan güzəşt gözləmək yersizdir: "Manatın devalvasiyasının ikinci dalğasından sonra möcüzə gözləyənlərin sayı çoxalıb. Kimsə dolların ucuzlaşmasını, kimsə qiymətlərin artmayacağını, kimsə bankların əhalinin dollar kreditləri üzrə ciddi güzəştlərə gedəcəyini gözləyir və sair. Bunların heç biri olmayacaq. Əksinə, böyük ehtimalla, dollar daha da bahalaşacaq, daşınmaz əmlakdan başqa, qiymətlər sürətlə artacaq. Banklar kreditlərin qaytarılmasında daha da qəddarlaşacaq və sair. Banklar indi çox ağır durumdadır, əksəriyyəti iflas həddindədir. Banklar Mərkəzi Bankdan bank nəzarəti sahəsində ciddi gü-

zəştlər və yumşaltmalar tələb edirlər. Mərkəzi Bank da bunu onlara vəd etdi. Mərkəzi Bankın mövcud rəhbərliyinin kommersiya banklarının sahibləri və rəhbərləri ilə uzunmüddətli dostluq, qohumluq və digər münasibətləri var, bir sözlə, onların qarşısında gözükölgəlidir. Mərkəzi Bank onsuz da fevraldan sonra bank nəzarətini hətta qanunu pozaraq xeyli zəiflədib. Belə çıxır ki, bundan sonra bank nəzarəti heç olmayacaq, banklar istədiyini edəcək. Xatırladıram ki, bank nəzarətinin əsas məqsədi əmanətçilərin vəsaitinin qorunmasıdır. Yeni Mərkəzi Bank banklara ona görə nəzarət edir ki, onlar əmanətçilərin vəsaitini düzgün idarə etsin və batırmasın. Deməli, bundan sonra əmanətlərin bat-

Əkrəm Həsənov

ması təhlükəsi daha da artacaq. Onsuz da hazırda da artıq bir sıra bank əmanətləri qaytara bilmir, amma buna baxmayaraq Mərkəzi Bank onlara qarşı heç bir tədbir görmür. İndi görün bundan sonra nələrlə olacaq. Bir sözlə, əmanətçilər pullarını qorusunlar".

Ekspertin sözlərinə görə, söhbət yalnız dollar kreditlərindən getmir: "Manat krediti olanın da vəziyyəti yaxşı deyil. Ona görə ki, qiymətlərin artması, maaşların isə azalması şəraitində manat kreditini də qaytarmaq

mümkün deyildir. Amma elbəttə ki, dollar krediti alanların vəziyyəti dəhşətlidir. Onların borcu ötən 10 ay ərzində iki dəfə artıb. Banklar könüllü olaraq onlara heç bir güzəşt etməyəcək. Mərkəzi Bankın müşavirəsi də bunu bir daha təsdiqlədi. Uzaqbaşı müddəti uzadacaq və faiz dərəcəsinə 1-2 bənd endirəcək, nəticədə də borc daha da artacaq. Məgər daha yumşaq olan fevral devalvasiyasından sonra nə isə etdilər ki, son devalvasiyadan sonra da nə isə etsinlər? Heç

Konstitusiyaya Məhkəməsinin may qərarının 6-cı bəndini də icra etmədilər. Əksinə, yeni ildən banklar kreditlərinin qaytarılmasında çox sərtləşəcək, qanundanənar metodlara da əl atacaq. Bankların əksəriyyəti bazarı tərk edəcək, bu, artıq aydındır. Məqsədləri ömürlərini mümkün qədər uzatmaqdır. Elə ona görə də Mərkəzi Bankdan güzəştlər tələb edirlər, möhlət istəyirlər. Bu möhlətdən istifadə edərək kreditləri qaytarmağa cəhd edəcəklər. Əsasən girovla təmin edilmiş kreditləri girovu satmaq, yaxud mənimləmə yolu ilə qaytarmaq istəyəcəklər. Bununla bank sahibləri və rəhbərləri özlərinin və yaxınlarının pullarını bankdan çıxarmaq, imkan olduqda isə əlavə gəlir götürmək istəyirlər. Bir sözlə, başda Mərkəzi Bank rəhbərliyi olmaqla, bankların cari məqsədi mümkün qədər var-dövlət əldə edərək aradan çıxmaq və bank sistemini çökdürməkdir".

Ə. Həsənov hesab edir ki, təcili Mərkəzi Bankın rəhbərliyi dəyişdirilməlidir: "Yeni rəhbərliyin qarşısında bir nömrəli vəzifə sistemində yalnız nisbətən sağlam bankların qalmasıdır, əksər banklar isə bağlanmalıdır. Bu nə qədər tez olsa, bir o qədər ağırsız olacaq. Əks halda, sonra bizi fəlakət gözləyəcək. Mərkəzi Bank üzərində hökumət və ictimai nəzarət olmalıdır. Mərkəzi Bank yeganə dövlət qurumudur ki, onun fəaliyyətini Hesablama Palatası yoxlamır. Təsəvvür edin, orada bunun nəticəsində nə qədər qanunsuzluq var. Buna görə də Hesablama Palatası Mərkəzi Bankı daimi əsaslarla yoxlamalıdır".

Ekspert qeyd edib ki, banka borcu olanlar birləşməlidir: "Birgə olaraq mövcud qanunvericilik çərçivəsində banklarla mübarizə aparmalıdır. Qanunvericiliyimiz buna imkan verir. Banklar tələsir. Deməli, onları ləngitmək lazımdır ki, məkrli planları baş tutmasın. Bankların hazırda çoxsaylı və uzunmüddətli məhkəmə proseslərini aparmağa resursu yoxdur. Buna görə də vətəndaşlarımız birləşərək məhkəmə proseslərinə başlamalıdır".

□ **RÖYA**

Bayramın qarası

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Bu əhvalatı mənə Qarabirçək nənəm uzaq 1980-ci illərdə, bəlkə də 1970-ci illərdə - dəqiq xatırlamıram - danışmışdı. "Bayram" sözü ilə bağlı mənim ilk təəssüratım bu əhvalatı deyim, lətifəmi deyim, ona bağlıdır.

Bir kişinin səfeh arvadı varmış, bir gün kişi bal dolu küpə ilə evə gəlir, bunu arxada verib deyir: "Qoy bir yaxşı yerdə dursun, bayram gələndə verərsən, yeyərik". Günlər keçir, bir dilənçi qapıya gəlir. Arvad soruşur, sənənin adın nədir, dilənçi deyir Bayramdır. Arvad tez qaçır evin içindən balı gətirib verir dilənçiyə. Sonra bayram gələndə nə baş verir, ta onu burda yazmağa ehtiyac yoxdur.

Nənəmin qəbri 1992-ci ilin fevralından Füzulinin Aşağı Seyidəhmədli kəndinin qəbiristanlığında, üzü Ərgü-nəş dağlarına tərəf durur. Ancaq hər bayramda mən nənəmin danışdığı o əcaib əhvalatı və beləliklə nənəmi də xatırlamış oluram. Axı bizim xalqın qara bayramlarda qəbir üstünə getmək kimi bir adəti var. Ölülərə belə hörməti bir də Meksika xalqlarının qarışıq etnik adətlərində görmüşəm. Onlar bizdən də qabağa gediblər, hətta ölülərin bayramını dirilərininkindən tənənəli keçirirlər. (*Dəli şeytan deyir ki, biz də yavaş-yavaş o istiqamətdə gedirik. Olsun. Meksikalı olmağın yaxşı cəhətləri də var, örnək üçün, tekila içirsən, "sezon" a Rusiyaya yox, Amerikaya gedirsən və sairə*).

Sözə fikir verin: qara bayram. Nə qəribədir. Sanki xalq qara günləri də bayram kimi qarşılaşmağın mümkünlüyünə işarə vurur. Burada bir optimizm, həyata bağlılıq var. Mən camaatımızın merkantilizmində, dözümlülüyündə, "ellə gələn dərd-bəla toy-bayramdır" fəlsəfəsində son çağlar bir qəribə işıq görürəm. Yəqin ki, min illərdir bu qatmaqarışıq coğrafiyada, kobud dillə desək, "bu həssəsoxdu deyirmanında" azərbaycanlıları məhv olmaqdan saxlayan elə bu sayrışan işıqlardır. Bəzəkli yolka işıqları kimi işıqdır bu. Bilmirəm diqqət eləmisinizmi: həmin sayrışan yeni il işıqları insana bir nikbinlik gətirir. Hətta ən diltör vaxtında belə ürəyini, gözünü-könlünü açır.

Bir dəfə küçədə beş-altı orta yaşlı (hərçənd insanın qadınlara heç vaxt yaşlı deməyə dili gəlmir), kasıb geyimli qadının söhbətinə təsadüfən qulaq asmalı oldum. Onlar bahalıqdan, manatın ölməyindən gileylənirdilər, hamısının dilində isə bu cümlə bitmişdi: "İmkan vermədilər bayramı keçirək, sonra bahalaşdırsınlar". Azərbaycanlılar üçün bayram belə bir kulturdur, sitayiş müstəvisidir.

Azərbaycanlının bayrama münasibəti başqa xalqın bayrama münasibətindən daha şiddətlidir. Səbəbi mən-cə odur ki, bizim ildə bir neçə bayram günündə sevinmək, ən azı bu sevinci imitasiya etmək imkanımız olur. Qalan günlər kobud desəm, "eşşək kimi işləyirik". Qərbi üçün, sivil dünya üçün istənilən günü bayrama çevirmək asandır. Bəlkə də biz buna görə onları sevmirik, pis baxırıq. Axı dəliyə hər gün bayramdır. Bayram isə müqəddəs, qutsal bir gündür, onun ağını çıxarmaq Allaha xoş gəlməz.

O üzdən sivil dünyada bayramlarda endirimlər olur, bizdə isə qaldırımlar. Müqəddəsin gərəklərini verərsən. Bahalı prosedurdur bayram, ucuzlaşdırsaqlar adi gün.

Bayrama olan pərəstişimiz bizi istənilən bayramı bəh-bəhlə, xüsusi hörmətlə qəbul etməyə yönləndirir. Yaz gəlir, Novruz qeyd edirik. Qış gəlir Yeni il. Müsəlmana qoşulub Ramazanı, xristiana qoşulub Miladı, yəhudiyə dönüb Şəbatı qeyd etməyimizdə heç problem yoxdur.

İndi fikirləşirəm ki, görsən "bayram" sözünün özünü insan adı seçmək başqa hansı xalqda var? Misal üçün, rusun "Prazdnik", ingilisin "Holiday, Celebration" adları varmı? Açıqı, yalnız ingilisdilli xalqlarda "Holiday" soyadı görmüşəm, ad isə rastıma çıxmıyab.

Sözümün canı odur ki, bayramınız qutlu olsun. Eybi yox, o hərdən qara rəngdə gəlsə də yenə bizim bayramdır. Bir də görərsən, əlvən rəngdə gəldi, sayrışan işıqlardan gözün qamaşdı...

Ötən ilin ən yadda qalan və mühüm olaylarından biri də sübh-həsiz ki, Rusiyanın "Su-24" hərbi təyyarəsinin Türkiyə silahlı qüvvələri tərəfindən vurulması oldu. Hadisə iki regional güc arasında diplomatik əlaqələrin qırılmasına, notalar mübadiləsinə gətirməyə də ikitərəfli münasibətlər xeyli və qeyri-müəyyən vaxtdək soyudu.

İnsident eyni zamanda Kreml və Ankaranın bölgə ölkələri ilə münasibətlərində məxsusi izlər buraxdı. Proses hələ tamamlanmayıb və belə görünür davamı 2016-cı ildə də gələcək. Yeni il ərafəsi situasiyanın özəlliklərindən biri isə odur ki, Rusiya hakimiyyətində Türkiyəyə yanaşmada sanki iki dəst-xətt sezilməkdədir.

Biri - mötədil, pragmatik xətt tərəfdarları Ankara ilə əlaqələrə daha ehtiyatlı yanaşmanın, əlaqələri axırədək korlamamağın tərəfdarıdır. Bura əsasən ölkənin iqtisadi və maliyyə-biznes elitasının aparıcı simaları, müəyyən dərəcədə də hökumət daxildir. Sərt xətt isə Rusiyanın hərbi-siyasi rəhbərliyinə daxil olan şəxslər, əsasən də revanş hissi ilə alış-banayan prezident Vladimir Putin, xarici işlər naziri Sergey Lavrov və hərbi generalların təmsilində izlənilir.

Ancaq bu iki xəttin fəvqündə duran əlahəzrət gerçəklik var. Bu da ondan ibarətdir ki, Türkiyə ilə münasibətləri kəskinləşdirməyin altını ən çox elə Rusiyanın özü çəkəcək. Yaxşı ki, bunu Rusiyada dərk edənlərin sayı tədricən artmaqdadır.

"Türkiyə Rusiyanın önəmli iqtisadi tərəfdaşı olaraq qalacaq". Bu sözləri Rusiyanın iqtisadi inkişaf naziri Aleksey Ulyukayev deyib. "Sanksiyalar yalnız ərzaq sektoruna tətbiq edilib. Məhdudiyətlər müəyyən sferalarda keçərlidir. Olduqca

Rusiya-Türkiyə qarşılıqlı qaçılmazdır - "Stratfor" dan şok iddia

ABŞ-ın nüfuzlu kəşfiyyat-analitik şirkəti 2016-da iki ölkə münasibətlərinin perspektivini dumanlı görür; "Ankara hərbi əməliyyata hazırlaşır..."

diqqətli hərəkət edirik. Türkiyənin iş adamları və vətəndaşları üçün problem yaratmaq istəmirik" - nazir vurğulayıb.

Xatırladaq ki, aradakı gərginliyə rəğmən, Rusiya hələ ki, Türkiyəyə qaz satışını dayandırmayıb. Bu da məntiqlidir, çünki Qərbin iqtisadi-maliyyə sanksiyalarından əziyyət çəkən və üstelik, xam neftin kəskin ucuzlaşmasından dolayı qarşıdakı 6 ay-1 ildə iqtisadiyyatını kollaps gözləyən Rusiya üçün qaz satışından gələn milyardlarla dollar gəlir balaca rəqəm deyil.

Təsadüfi deyil ki, son vaxtlar, üstelik, Rusiyanın iqtisadçı-rəsmilərinin dilindən "Türk axını" ilə bağlı danışıqların bərpası mümkünlüyü də dile gətirilməkdədir.

Lakin iki ölkə münasibətlərinin perspektivini dumanlı gö-

rən ekspertlər də var. Məsələn, ABŞ-ın "kölgə kəşfiyyatı" sayılan "Stratfor" kəşfiyyat-analitik şirkəti hesab edir ki, 2016-cı ildə Ankara ilə Moskva arasında münasibətlər kəskinləşəcək. Bu barədə qurumun dərc elədiyi hesabatda deyilir.

Amerikalı ekspertlərin qənaətinə, "Türkiyə İraqın şimalında özünün hərbi mövcudluğunu gücləndirməyə çalışacaq və ehtimal ki, Suriyanın şimalında hərbi əməliyyata hazırlaşır." Ankara təkə İŞİD terror qruplaşması ilə mübarizə aparmaq yox, həm də Suriya kürdlərini cibləməyə niyyətindədir" - hesabatda qeyd edilir.

"Stratfor" a görə, Rusiya Türkiyə ilə münasibətlərə girməyə ən az həvəsli olsa da, iki ölkə arasında qarşılıqlı sənədlər qaçılmaz olacaq. "Çünki Türkiyə Qara və Aralıq dənizlə-

rinə girişlərə nəzarət edir, Moskva isə Ankaranın hərbi planlarını pozaraq, Suriyada hərbi mövcudluğunu, o cümlədən ölkəni şimaldakı aviasiyasını gücləndirməklə möhkəmlətməyə çalışır. Rusiyanın Suriya konfliktinə cəlb olunması böyükdür. Bu da ona gətirə bilər ki, Moskva bölgədə həddən çox problemi həll etmək zərurətində qalar" - sənəddə vurğulanır.

"Stratfor"un rəyləri mötəbər sayılmaqla yanaşı, vurğulanmalıdır ki, sadalanan istiqamətlərdə iki ölkə arasında gərginliklərin artması mümkündür. Ona görə ki, Rusiya Suriyaya girməklə həm də Türkiyənin istər bu ölkədə, istərsə də bütövlükdə böyük bir regionda həyati maraqlar sferasına kobudcasına soxulub.

Ayrı sözlə, Ankaranın köklü maraqları ciddi təhdid edilməkdədir. Bu xüsusda çox şey Kremlin gələn il nə dərəcədə pragmatik, realist davranışından asılı olacaq. Söhbət isə tək-cə Rusiya-Türkiyə qarşılıqlı maraqlarından gəlir. Türkiyə NATO-nun üzvü olduğundan, Rusiya-Türkiyə qarşılıqlı avtomatik Rusiya-NATO konfliktini anlamına gələcək. Bu üzəndən sözsüz ki, ABŞ-ın davranışı da məsələdə mühüm rol oynayacaq.

□ Siyasət şöbəsi

"Bizim aqlımız özümüze bəsdir"

"Azərbaycan" qəzetinin baş redaktorundan Qərb barədə sərt açıqlamalar

Qərbin Azərbaycana qarşı təzyiqlərinin gücləndiyi son günlərdə bir məsələ diqqət çəkir. Belə ki, əvvəllər bu cür təzyiqlər baş verdiyi anlarda iqtidarın mətbuat orqanı olan "Azərbaycan" qəzeti Qərbə qarşı silsilə yazılar dərc edirdi. Amma indi fərqli situasiya müşahidə olunur. Demək olar ki, hökumət qəzeti susub.

Xüsusilə ölkəmizdə dekabrın 28-də verilən əfv sərəncamından sonra "Azərbaycan" qəzetində Qərb əleyhinə yazı dərc olunmayıb. İqtidarın təzyiqlər qarşısında dirəndiyi bir zamanda mətbuat orqanının mövqesizliyi suallar doğurur.

"Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Bəxtiyar Sadıqov "Yeni Müsavat" a açıqlamasında məsələyə bu cür aydınlıq gətirdi: "Kris Smitin layihəsi ilə bağlı bizdə yazı gedib. Almanların qədim bir xalq misali var. Deyirlər ki, "Sən öz yolunda get, kim nə deyirsə desin". Azərbaycan dövləti, iqtidarı, cənab prezident İlham Əliyev müstəqil siyasəti müəyyənləşdirir. O siyasətdə dövlət maraqları yüksək səviyyədə

Bəxtiyar Sadıqov

dan çıxırlar. Çalışırıq ki, bu məsələləri qərəzsizləşdirək. Bunlardan qorxub siyasətimizdən geri dönməməliyik".

B.Sadıqov məhbəslərin məhbəsdə qalmalarını istəmədiyini söylədi: "Cinayətkar həbsdə olmalıdır. Onun cəza yeri oradur. Biz tək-cə məhbəsdəkiləri düşünməli deyilik. Oğru, cinayətkardan ziyan gören insanları anlamalıyıq. Onların

göndərdikləri siyahıdakı şəxslər azad edilsə, ölkəmizdə cəzasızlıq mühiti yaranar. O zaman demokratiyanın əsas prinsiplərindən olan qanunun aliliyini necə təmin edə bilərik? Azərbaycanda növbəti kütləvi şəkildə məhbəslərin azad olduğu əfv sərəncamı verildi. O insanlar ki, cəza çəkəndə islah olunduqlarını, peşman olduqlarını göstərirlər, o şəxslərin hamısını prezidentimiz azad etdi. Amma ölkəmiz əleyhinə iş görənlər, cinayət törədən şəxsləri siyasi məhbəs adı ilə azad etmək düzgün olmaz. Əminik ki, xalqımız müdrikdir. Allah bizə Suriya, İraq kimi dövlətlərin taleyini yaşatmayıb. Çünki xoşbəxt xalqıq. Bir insan kimi Rusiya-Türkiyə münasibətlərindən çox narahatam. Çalışmalıyıq ki, ölkə daxilində sabitlik olsun. Neftin düşməsi, dolların qalxması sırf siyasi rıçarlarla həll olunan məsələlərdir... Bizdə qanunla həbs olunanlar var. Bizim aqlımız özümüze bəsdir. Çalışırıq ki, hər şey xalqımız üçün yaxşı olsun".

□ Cavansir ABBASLI

Bakı ilə Vaşinqton arasında yenidən "soyuq küləklər" əsməyə başlayıb. Deputat Rövşən Rzayevin ABŞ əleyhinə hazırladığı məlum sənədi Milli Məclis Aparatına təqdim etməsinin ardınca məlum oldu ki, okeanın o tayında ölkəmizə qarşı növbəti sərt qərar hazırlanır. ABŞ-ın Bakıdakı keçmiş səfiri Riçard Kozlariç bu barədə son açıqlamasında bildirib.

Qeyd edək ki, Milli Məclisin son iclasında YAP-çı deputat Siyavuş Novruzov həmçinin R.Rzayevin qanun layihəsinə etiraz edib. YAP-ın icra katibinin müavini deyib ki, Milli Məclis adından belə qərar qəbul edərək düşünmək lazımdır: "Bu, Amerika dövlətinin yox, bir ermənipərəst konqresmenin mövqeyidir. Mətbuatda bir çoxları Amerika dövlətinə, Konqresinə qarşı mübarizəyə keçib. Biz dostluq qrupunu işə salmalıyıq".

Göründüyü kimi, parlamentin mövqeyində nəzərə çarpacaq dərəcədə yumşalma var. Bəzi ekspertlər bunu Milli Məclisin ABŞ-a sülh mesajı kimi də qiymətləndirir. Bəs belə bir situasiya nə vəd edir? ABŞ Azərbaycana qarşı sanksiya təkliflərini rəsmiləşdirə bilərmi?

İqtidarın siyasi kursunun sədaqət müdafiəçilərindən olan deputat Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Amerikanın sanksiyaları uzun müddət davam edən diplomatik anlaşmazlıqların, soyuq münasibətlərin və informativ qarşıdurmanın nəticəsində meydana gəlib: "Hər halda, bunun əsas təşviqədciləri Devid Kramer və Riçard Kozlariç olsa da, nifaq toxumu 2010-cu ildə əkilib. O vaxt Vaşinqton Cənubi Qafqazda yalnız Gürcüstanda deyil, eləcə də Ermənistan və Azərbaycanda mühüm siyasi-iqtisadi dayaqlarını formalaşdırmağa çalışır, Moskvanın nüfuz dairəsini hər vaxt genişləndirirdi. Lakin Ağ Evdə layihələndirilən Sürix protokolları Amerika-Azərbaycan münasibətlərinə böyük zərbə vurdu. Halbuki böyük Heydər Əliyevin dövründə regionda uzun əsrlər boyu hökm sürən əsərin aradan qalxması və təkçə transmilli layihələr deyil, həm də Qərblə azad inteqrasiya üçün yeni geopolitik düzəni formalaşdırılması üçün son dərəcə mühüm fundament formalamışdı. Obamanın Türkiyədə mədəniyyətlərərarası dialoq törəndirərək Azərbaycan prezidentini görmək istəyi İlham Əliyevin kəskin imtinası üzündən baş tutmayanda artıq Birləşmiş Ştatlar ölkəmizi bütün mümkün üsullarla vurmaq əmrini verdi. Faktiki olaraq Ermənistanla sərhədi açmaq planını durduran Azərbaycan prezidentindən qisas almağı qət etdilər. Görünür, Departamentin strateqləri Türkiyə rəhbərliyi ilə razılaşdıqları yeni arxitektura hələ Ukrayna hadisələri yaranmamışdan əvvəl Rusiyayı Qafqazlardan çıxarmağı nəzərdə tuturdu, eyni zamanda Avropa assosiativ sazişləri uzun müddət ərzində tərəfdarlıq proqramı ilə öz çətiləri altına almaq istədikləri 6 ölkənin birliyə üzvlüyünü tə-

min edəcək, nəticədə Rusiyanın periferiyasını və nüfuz dairəsini yaracaqdılar".

Z.Oruc bu fikirdədir ki, Azərbaycan böyük Qərb planını pozub: "Obama İlham Əliyevə olan qəzəbini 5 ildən artıqdır davam edən soyuq münasibətlərdə nümayiş etdirməyə cəhd göstərir. Halbuki Klinton və Nulandin Bakıya səfəri diplomatik gərginliyi dəf etməyə qadir olmadı. İndi Konqresə təqdim olunmuş sanksiya sənədləri nəinki Azərbaycanı siyasi təcrid-

qorunması tərəfdarları ilə izolasiyaya və çevrilişlər planı üzərində işləyənlərin mübarizə dövrü olacaq. Bütün hallarda cənab İlham Əliyevin Ağ Evlə danışıqlara çıxmaq üçün yüksək üstünlükləri var - bölgənin həyatında oynadığı rol dövlətimizi çox asanlıqla sanksiyalarla əzmək istəyənlərə şans verməyəcək".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu dedi ki, indiki gərgin vəziyyətdə ABŞ-la mü-

çərdi. Ancaq əfv fərmanına heç bir jurnalist və QHT təmsilçisinin daxil edilməməsi həm Smitin məlum təşəbbüsünü, həm də "Maqnitski qanunu"nu bizə tərəf yaxınlaşdırır".

Yeri gəlmişkən, Amerikadakı yəhudi lobbisi də artıq anti-Azərbaycan mövqeli qruplaşmalarla həmrəylik nümayiş etdirməyə başlayıb. Hansı ki, əksər hallarda Azərbaycan yəhudi lobbisinin dəstəyinə arxalanırdı və Azərbaycanın dostları klubunda yəhudilərin

Amerikadan ikinci sanksiya təhdidi - çıxış yolu nədir?

Elxan Şahinoğlu: "Siyasi dustaqları azad eləmək üçün Novruz bayramını gözləməyə ehtiyac yoxdur..."

Zahid Oruc: "Azərbaycan böyük Qərb planını pozub"

detməyə və iqtisadi labirintdə boğmağı hədəfləyir, eyni zamanda Azərbaycan prezidentinin komandasında müxtəlif geopolitik bucaqları milli mənafeyimizin təminatı üçün əsas qütb kimi göstərən komanda üzvləri arasında parçalanma yaratmağa xidmət edir. Yəni siyasi elitədə narazılığın yaranması və dövlət başçısının çevrəsində monolitliyin pozulması yekun etibarilə ölkədə qeyri-sabitliyin əsasına çevrilə bilər. Çünki Qərbdə yaxşı bilirlər ki, Azərbaycanda nəinki hakimiyyətdə, bütövlükdə ölkədə milli birliyi təmin edən yeganə lider İlham Əliyevdir". **Deputat deyir ki, parlamentdə irəli sürülmüş anti-amerikan sənədi Smit və Kardın aktlarına cavab reaksiyasıdır:** "Lakin Azərbaycan siyasi elitası Qərbdən əlaqələrini qırıb Asiya qitəsinə doğru üz tutmağa ümid bəsləmir. Hər halda, İran və Kubanın, yaxud Vyetnamın sanksiyalar rejiminə uzun on illər dözdüyünü söyləmək də indiki halda bizim üçün çıxış ola bilməz". **Bununla belə, Z.Oruc yəhudi lobbisinin əleyhinə olduğunu inanmır:** "Bu, cəmiyyətimizin əhvalını yoxlamaq üçün maraqlı dairelərin bir informasiya testi idi. Ona görə də qarşıdakı bir ay Azərbaycan-Amerika münasibətlərinin

naqişə Azərbaycanın həyatı maraqlarına cavab vermir: "Bir tərəfdən manatın devalvasiyası ölkə iqtisadiyyatına və sosial durumuna mənfi təsir edir. O biri tərəfdən də Rusiya Ermənistanı silahlandırmaqda davam edir, üstəgəl də Bakıya xəbərdarlıq mahiyyətində mesaj yollayır ki, "nəbadə Dağlıq Qarabağda müharibə başlayasınız". Belə bir vəziyyətdə Azərbaycanın ənənəvi tərəfdarları və müttəfiqləri ilə münasibətləri inkişaf etdirməsinə daha çox ehtiyac var. Unutmaq lazım deyil ki, ABŞ Azərbaycanın reallaşdırmaq istədiyi TAP və TANAP layihələrinə də hər cür dəstək verir, Rusiyanın bu istiqamətdəki təzyiqlərini neytrallaşdırır. Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin gərginləşməsi 3 dövlətin - Rusiya, İran və Ermənistanın maraqlarına cavab verir. ABŞ-la münasibətlərin gərginləşdirilməsi yolunu seçməklə niyə bu 3 dövləti sevimliyə qoymalıdır?"

E.Şahinoğlu bildirdi ki, Azərbaycan prezidentinin əfv fərmanına adları hallanan isimlərin salınması Azərbaycan-ABŞ münasibətlərini normal axara qaytara bilərdi: "Bu halda Smitin təşəbbüsü gündəlikdən çıxar, "Maqnitski qanunu" Azərbaycandan yan ke-

xüsusi çəkisi var idi. E.Şahinoğlu da vəziyyətdən narahatdır: "İş o yerə çatıb ki, ABŞ Konqresindəki yəhudi lobbisi də Azərbaycana dəstək verməyə bilər". Politoloq deyir ki, vəziyyəti yaxşılaşdırmağa doğru dəyişmə şansları tam itirilməyib: "Hələ də gec deyil. Çıxış yolunu yanvar ayında növbəti əfv fərmanında görürəm. Belarus prezidenti Aleksandr Lukaşenko Avropanın sonuncu diktatoru adlandırılmasına baxmayaraq, bütün siyasi məhbusları azad etdi və bununla Brüssel və Vaşinqtonla münasibətləri normalaşdırmaq üçün yolları açdı. Düşünürəm ki, Azərbaycanda jurnalistlər və QHT təmsilçilərini həbsdən azad etmək üçün xüsusi tarixi - 31 dekabr və ya Novruz bayramını gözləməyə ehtiyac yoxdur. Onları istənilən tarixdə həbsdən azad etmək olar. Bu, Konqresdə anti-Azərbaycan əhval-ruhiyyəsinin qarşısını almağın yeganə yoludur".

Ekspert YAP-da Amerika ilə bağlı fərqli fikirlərin olmasını məntiqli sayır: "Azərbaycan hakimiyyətində ABŞ-la münasibətlərin gərginləşməsinin ölkə üçün yaxşı heç nə vəd etməyənlərin rəyi də son zamanlar eşidilməyə başlanıb. Bu baxımdan YAP funksioneri Siyavuş Novruzovun iki ölkə arasındakı əlaqələrə önəm verən çıxışını təsadüfi hesab etmirəm. Məncə, Siyavuş Novruzovun bu fikri hakim partiya da geniş müzakirədən sonra Milli Məclisdə səsəndirilməsi tövsiyə edilirdi. Buna baxmayaraq, Əli Hüseynli kimi deputatların "İran sanksiyalara dözdü, Azərbaycan da dözər" fikirləri də var ki, bu ciddi narahatlıq doğurur. Birincisi, Əli Hüseynliyə kim ixtiyar verib ki, vətəndaşı olduğumuz məmləkəti dünyanın supergücü ilə toqquşmaya aparır? İrəni misal çəkməyi ümumiyyətlə yersizdir. Azərbaycan nə İran, nə də Rusiyadır ki, ABŞ-la kəllə-kəlləyə gəlsin. ABŞ kimi dövlət vaxtilə SSRİ-ni çökdürdü, indi Rusiyayı da eyni yolla sanksiyalarla zəiflədir. Biz Rusiyadan güclümü dövlətə?"

□ E.PAŞASOY

Spikerlə sözü çəp gələn deputatlar-çoxu mandatını itirib...

Oqtay Əsədovla söz davaları haqda ilginç xatırlatma

Milli Məclis müzakirə olunan mövzulardan daha çox deputatlarla spiker Oqtay Əsədov arasında yaşanan söz davaları ilə yadda qalır. Milli Məclisin son iclasında da belə bir vəziyyət nadir hallarda çıxış edən Aytən Mustafayeva ilə bağlı yaranıb.

Milli Məclisdə İnsan hüquqları komitəsinin üzvü A.Mustafayeva çıxışında ölkədə təhsil problemlərindən və gənclərin idman komplekslərinə gəlməməsindən danışıb. Deputat Hollandiyada gənclərin uzunboylu, bizdə isə əsgərə gedən oğlanların cılız olduğunu və belə halda necə vətəni qoruya biləcəklərini sual edib. Spiker deputatın sözünü kəsərək qəzəbli şəkildə iradını bildirib: "Siz elə danışırsınız ki, guya Azərbaycanda hər şey bədbindir. Heç kim dərəcə almır, məktəblər fəaliyyət göstərmir. Siz deputatsınız, çıxış edəndə bilin ki, harada çıxış edirsiniz. Eyni zamanda idmançıların boyundan danışırsınız. Bizim idmançılarımız mötəbər yarışlarda çıxış edirlər, uğur qazanırlar. Xahiş edirəm ki, çıxışlarınızda belə məsələlərə diqqət edin".

Bu il deputat mandatı ilə vidalaşan İlyas İsmayılov parlamentdəki son çıxışlarından birində hökumətin 2013-cü ilin hesabatına iradlarını bildirmişdi. Bu zaman Oqtay Əsədov çıxışa müdaxilə edərək onu qərəzli olmaqda suçlamışdı.

İsmayılovun spikerə "öz işinizi görün!" deməsi isə O.Əsədovu qəzəbləndirmişdi. O.Əsədov qəzəbini bu sözlərlə ifadə etmişdi: "Bir özünə hörmət qoy. Adama hörmət göstərəndə həddini aşmaz!"

Milli Məclisdə spikerin acı sözlərinin qurbanı olan deputatlardan biri də Etibar Hüseynov olub. E.Hüseynov deputat olduğu müddətdə bir neçə dəfə spikerin acı sözlərindən qaça bilməyib.

Sabiq deputat "Maydan hadisələrində" Azərbaycan bayrağını qaldırılmasına etiraz edərək Ukraynadakı səfərliyin bu məsələyə müdaxilə etməli olduğunu demişdi.

Oqtay Əsədovun deputatın bu çıxışına unikal cavabı: "Ay Etibar müəllim, elə bayaq mən bu məsələlərdən danışırdım. Elə bil tormozunuz yoxdur e. Deyəndə bir səviyyəli söz deyirdən".

E.Hüseynov çıxışlarından birində qaçqın və məcburi köçkünlərlə bağlı dediyi fikirlərlə görə uzun müddət mətbuatda qınaq obyektinə çevirmişdi. Spiker Milli Məclisdə Etibar Hüseynova belə xəbərdarlıq etmişdi: "Sizə tövsiyəm odur ki, ümumiyyətlə, mətbuata az danışırsınız. Deyirsiniz az danışıram, az danışırsınız belə "skandal" yaranır, görün çox danışırsınız nə olar".

E.Hüseynov növbəti çıxışlarından birində isə Azərbaycan polisinin təzyiqlərə məruz qalması ilə bağlı fikir səsləndirmişdi. Spiker bu dəfə də deputata özünəməxsus şəkildə ironiya ilə cavab vermişdi: "Etibar Hüseynov, sən elə danışırdın ki, mənə ağlamaq tutdu. Bizim polisə nə olub ki? Polisimiz necə lazımdır, yüksək səviyyədə işləyir və vəziyyətləri də yaxşıdır. Heç bir təzyiqli-filan, yaxud çətinlik yoxdur. Bir az danışırdın, nəse təklif verəndə diqqətli olmaq lazımdır. Axı bura parlamentdi".

Zahid Oruc spiker arasında da bir neçə dəfə "söz davası" olub. Spiker Zahid Orucun çıxışlarına və təkliflərinə çoxu zaman irad tutub. Müxtəlif zamanlarda deputatla spiker arasında baş verənləri geniş şəkildə xatırlatmağa ehtiyac yoxdur. Lakin spikerin Z.Oruca tutduğu iradları qısa olaraq xatırladaq:

"Zahid Oruc, mənə dərs keçməyə yaşın çatmır, nə də hüququn. Xahiş edirəm danışığın fikri ver, mövzu barədə danış. Sonra deyirsən ki, mənə danışmaq imkanı vermir".

"Zahid Oruc, Hamı sən kimi xoşbəxt deyil ki, sifəti heç vaxt dəyişməsin".

"Zahid Oruc, sənə söz verməsək yata bilməyəcəksən, odur ki, danış".

"Qulaq as. Söz güləşdir. Görürəm sən çox güclü ideyaların var. Mən izah edirəm, amma sən başa düşmədin. Yerindən danışıma dedim. Mən sənə söz verməyəcəyəm, sən də danışıma bilməyəcəksən".

"Zahid Oruc, məktəblilərin son zəngi maydadır. Məsələləri qarşıdurmayın. Milli Məclisin "son zəngi" 2015-ci ilin noyabrında olacaq".

Oqtay Əsədovun parlamentlə bu il vidalaşan İqbal Ağzadə ilə də bir neçə dəfə sözü çəp gəlmiş. Son icaslardan birində çıxış üçün söz istəyən İqbal Ağzadə spikerin lakonik "məndən şikayət edərsən" cavabı ilə qarşılaşıb. Bundan başqa, Milli Məclisin üzvü olmuş, sonradan mandatını itirmiş Hüseyn Abdullayev, Pəhan Hüseyn də spikerlə sözü çəpələşənlərdəndir.

Spikerin qəzəbinə tuş gələn deputatların demək olar ki, hamısı mandatı ilə vidalaşmış...

□ Musavat.com

Sürücü olmaq üçün tibb təhsili almaq gerek

Samir SARI

Ölkə sürücülərinin canını yeni dörd-sər alıb. Çünki yeni ildən yeni cərimələrlə üzləşəcəklər. İndiyə qədər çox bəxtəvər gündəydilər, 2016-da lap məsud olacaqlar.

Bilənlər bilir, mən əslində sürücülərin cərimələnməsinin əleyhinə deyiləm. Hətta sidq ürəkdən istəyirəm ki, bu ölkənin sürücülərinin ən azı yarısı (*sürət həddini ifrat şəkildə aşanlar, tez-tez qəza şəraitini yaradanlar, sükan arxasına içkili oturanlar, insan ölümünə bais olanlar, avtoxuliqanlar və s.*) sürücülük hüququndan əvvəlcə bir illik, daha sonra isə birdeflik məhrum olunsunlar. (Yeri gəlmişkən, bu, tıxac problemini də həll edər).

Ancaq hər dəqiqəbaşı sürücülərin qaz kimi yolunması da düzgün deyil. Məsələn, sürət həddinin qəsdən aşağı qoyulduğu yerlərdə radara düşənlərin, yol qırağında qısa müddətə (aptekdən dərman almaq üçün) saxladığı maşınları evakuatorla cərimə meydançasına aparılanların, dairelərdə "o görünən maşına yol verməliydin" iradiylə (*görünən maşınların ardının kəsilməsini bəzən saatlarla gözlemək lazımdır*) üzləşənlərin məruz qaldıqları cərimələr heç insaf-mürvətdən deyil.

Onsuz da ölkə sürücülərinin xərci çoxdur. İldə bir dəfə yalançı sığorta şirkətlərinə pul ödəyirlər, şapalaq boyda birka almaq üçün texniki baxışa iki və ya üç qat xərac verirlər, cari və qəza təmirlərinin məsrəfi isə ayrıcadır.

Bu ölkədə piyadaya yol verdiyi zaman arxadan vurulmayan, yaxud da vurulmaq təhlükəsi ilə üzləşməyən avtomobili nadirən tapmaq olar. Son vaxtlar da piyadalar xeyli maariflənilib, harda piyada zolağı görürlər, üstünə çıxıb sərbəstcə gedirlər. Hətta üçrəngin piyadalar üçün qırmızı işığı yananda da piyadalar, türkün sözü, "zebra"nın üstüylə addımlayırlar. Elə bilirlər, "zebra" olan hər yerdə yol onlarındır. Belə olanda da sürücülər məcbur olur, qəfildən əyləci basınırlar ki, adam əzib zibilə düşməsinlər. Bu halda da maşının dalı dağılır - sözün birbaşa mənasında. Ara məsafəsi gözləməyən başqa sürücü önündə gedən və qəfil tormozlayana nallayır.

Yeni bu ölkədə avtomobil saxlamaq, sürücülük etmək onsuz da bahalı işdir. İndi bir az da bahalaşır.

Yenilik bundan ibarətdir ki, maşınında yanğınsöndürmə avadanlığı və tibbi yardım çantası olmayan sürücüləri cərimələyəcəklər. Bu yasaq hələ sovet vaxtından varmış, amma tətbiq edilmirmiş, yol polisləri uzun illər təhlükəsizlik kəmərinin qurşanılmasına işləmədikləri kimi, yanğınsöndürmə avadanlığı və tibbi çanta məsələsində də sürücülərə güzəşt edimişlər. Daha etməyəcəklər.

Bu də əlavə xərcdir. Hazırda o hacətlərin qiyməti kəmfürsətlər tərəfindən qaldırılıb. Üstəlik, təkce tibbi yardım çantasını doldurmaq üçün təxminən bir apteklik dava-dərman lazımdır.

Səhiyyə Nazirliyinin 5 avqust 2008-ci il tarixli 09 nömrəli əmrinə görə, avtomobillər üçün ilk tibbi yardım çantalarının tərkibində təxminən 30 adda dava-dərman və sair ləvazimatlar olmalıdır.

Adamin eczaçı tanış olmasa, bu qədər preparatı tapıb, təsnifatlaşdırıb toplaya bilməz. Srağagün tibbi yardım çantası alarkən satıcıdan soruşuram ki, bunun içində bütün lazımi preparat və avadanlıqlar varmı, deyir, vallah, onların hamısını bir yerə toplamaq üçün gerek təcili tibbi yardım maşını alasan.

Hələ bunları təcrübədə tətbiq etmək məsələsi də var. Adamin ən azı tibbi texnikum təhsili olmalıdır ki, qanaxmanı saxlaya, yaralı sariya bilsin, çıxıq-sınıq işlərinə baxsın, iyne vursun və sair. Hələ bayılları ayıltmaq, ürəyi dayanana qapalı masaj etmək, nəfəsi gedib-gəlməyəne süni nəfəs vermək də lazımdır.

Belə çıxır ki, bu ölkədə yalnız ali və orta tibb təhsili olanlar sürücü ola bilərlər. Qalan adamların sürücü olması qanunən yasaqdır, hələ bəlkə də haramdır.

Bütün bu preparat və avadanlıqları almaq mümkündür, tutaq ki, boğazımızdan kəsib alacağıq, bəs ilk tibbi yardım göstərmək vərdişlərini harada öyrənək? Xüsusi kursamı getsək, eceba?

Elə olsa, indən belə barmağı yaralanan sürücü və sərnişinlərə yerində ilk tibbi yardım göstərə, daha sonra kapotun üstündə yaralıları resept yazsa bilərik.

Bu heç. Amma yanğınsöndürmə qurğusu hər maşına lazımdır. Uşaqlar danışır ki, o gün bir nəfərin avtomobilinin motor hissəsi od tutubmuş, sürücü alovu bahalı gödəkçəsiylə söndürüb. Yanğınsöndürmə qurğusu, hər halda, gödəkçədən 3-4 dəfə ucuz başa gəlir.

İraq və Suriya türkmənləri bütün dünyanın gözü qarşısında zülmə məruz qalır və yurdlarından didərgin düşürlər. Lakin nə dünyanın insan haqları müdafiəçisi olan hegemon dövlətləri, nə də türkdilli millətlər nöinki türkmənlərə yardım etmir, hətta bu məsələni beynəlxalq səviyyədə müzakirəyə belə çıxarmırlar. Hətta digər millətlərdən olan məcburi köçkünlərə qucaq açan Türkiyənin də türkmənlərin başına gətirilən fəicələrə yetərincə duyarlı davranmaması bu ölkənin ictimaiyyəti tərəfindən də birmənalı qarşılanmayıb.

Türkdilli dövlətlər türkmən soyqırımına niyə susur?

Elxan Şahinoğlu: "Türkdilli dövlətlər ya bu proseslərdən kənarda qalıblar, ya da Rusiyadan ehtiyatlanırlar"

Türkiyənin türkmənlərə qarşı yetərli diqqət göstərmədiyini iddia edənler bunun səbəbi kimi, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edirlər. Ola bilər ki, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edənler bunun səbəbi kimi, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edirlər. Ola bilər ki, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edənler bunun səbəbi kimi, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edirlər.

Bu iddiaları dəyərləndirən politoloq Elxan Şahinoğlu isə bildirdi ki, dünyanın türkdilli dövlətləri, o cümlədən Türkiyə tərəfindən türkmənlərə dəstək göstərilməməsi doğru olsa da, bunun məzhəb fərqi səbəbindən olması iddiası əsassızdır: "Bunu iddia edənlər haqlı deyil. Ona görə ki, biz türklər ilk növbədə soy-kökümü baxırıq. Belə düşünsək, İraq əhalisinin də 70-80 faizi şiədir, ancaq bizim strateji müttəfiqimiz Türkiyədir. Türkiyə hər zaman Azərbaycana dəstək verir və bu dəstəyi verməkdən bizim şiə və ya sünni təriqətində olmağımıza baxmayır. Çünki eyni soy-kökü, eyni dildən gəlirik, eləcə də türkmənlər. Bəli, Türkiyəni tənqid edə bilərik ki, vaxtilə türkmənlərə lazım olan dəstəyi verməyib. Ancaq bu təkce Ərdəğanın səhvi olmayıb. Ərdəğandan öncəki türk hakimiyyətləri də vaxtilə nə İraq, nə də Suriya türkmənlərinə lazım olan dəstəyi verməyiblər. Əgər bu dəstək verilseydi, indi bəlkə də İraqda və Suriyada türkmənlər kürdlər qədər söz sahibi olardı. Bu tənqidi bölüşürəm. Ancaq türkmənlər şiə olduqlarına görə Türkiyə onlara lazım olan qədər dəstək vermir demək doğru olmazdı. Yeni mən Ərdəğanın və digər Türkiyə rəhbərlərinin məzhəbçi olduğunu düşünürəm. Müəyyən şeylər və informasiyalar yayılır ki, Türkiyə Səudiyyə Ərəbistanına

dəstək verir, Qəterlə müttəfiqdir və bunun səbəbi də odur ki, hər iki dövlət sünnidir. Bu yanaşmanı mən doğru hesab etmirəm. Ola bilər ki, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edənler bunun səbəbi kimi, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edirlər. Ola bilər ki, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edənler bunun səbəbi kimi, İraq və Suriya türkmənlərinin şiə məzhəbinə mənəvi baxışını qeyd edirlər.

Türkdilli dövlətlərin türkmənlərin hazırkı durumuna səssiz qalmasına münasibət bildiren politoloq bildirdi ki, bu problem gələcəkdə region üçün böyük təhlükəyə çevrilə bilər: "Türkmənlərə dəstək məzhəb məsələsi deyil. Əgər bu cür düşünsək, türkmənlər Türkiyə türklərindən daha çox azərbaycanlılara yaxındırlar. Ancaq Azərbaycan bu məsələyə kifayət qədər diqqət ayırmı, bu məsələni haradasa qaldırırmı? Əksinə, Türkiyə nə qədər zəif dəstək versə də, ancaq Türkiyə bu məsələni aktuallaşdırmağa çalışır. Bir də Türkmənistan bu məsələdə türkmənlərə dəstək verir. Bu yaxınlarda Türkmənistan rəhbərliyinin açıqlaması oldu ki, Rusiyanın Suriyadakı türkmənləri bom-

bardman etməsi doğru deyil.

Ancaq mən o fikirlə razıyam ki, nə Türkiyə, nə Azərbaycan, nə Türkmənistan, nə də digər türkdilli dövlətlər türkmənlərə gərəkən dəstəyi vermirlər. Əsas vaxt itirildi, vaxtında onları silahlandırma-

türkmənlər bu prosesdən kənarda qala bilərlər: "Necə ki, müəyyən qədər İraqda bu prosesdən kənarda qalıblar. Faktiki olaraq, silahlı kürdlər türkmən ərazilərinə də iddia edirlər, Kərkük, Mosul əyalətlərini də kürdləşdirirlər. Düz-

dılar. İndi də vəziyyətləri çox ağırdır. Onlar həm İraq ordusu ilə, Əsəd ordusu ilə üzleşirlər, həm də terrorçu qruplaşmalar onları sıxışdırırlar. Onlara birbaşa hərbi dəstək verilməsə də, silah -sursatla yardım etmək, onlara hərbi təlimlər keçmək olar. Bircə Türkiyə bu məsələyə diqqət göstərir. Digər türkdilli dövlətlər isə bu məsələdə yardım göstərmirlər.

Ya bu proseslərdən kənarda qalıblar, ya da Rusiyadan ehtiyatlanırlar. Əgər türkmənləri biz türkdilli xalq sayırıqsa, onda bütün türkdilli dövlətlər eyni səviyyədə onlara kömək etməlidir. Düzdür, Türkiyə türkdilli dövlətlərin lideri sayılır deyə, ondan daha çox kömək umurlar. Ancaq təəssüf ki, onlara kifayət qədər yardım edilmir. Bu, gələcəkdə bölgədə real təhlükə ola bilər".

Politoloqun sözlərinə görə, İraqda və Suriyada savaşa millətlər gələcəkdə öz paylarını alacaqları halda,

Mosul hələ ki İŞİD terrorçularının əlindədir. Amma Türkiyə burada da müəyyən pozitiv rol oynamağa çalışır. Türkiyənin Şimali İraqın rəhbəri Bərzani ilə çox sıx əlaqələri var və Bərzani ilə əlaqələrinin şərti odur ki, Şimali İraqdakı əraziləri ələ alan kürdlər müəyyən qədər türkmənlərin istəkləri ilə də hesablaşsınlar. Müəyyən qədər hesablaşsınlar. Belə ki, Şimali İraqdakı parlamentli idarəetməyə türkmənlərin nümayəndələri də cəlb olunub. Ancaq Suriya ilə bağlı bunu demək olmur. Suriyada indi həm məzhəb, həm vətəndaş müharibəsi gedir. Ancaq elə etmək lazımdır ki, gələcək bölgədə türkmənlər də kənarda qalmasin, söz sahibi olsun. Lakin hazırkı proseslər onu göstərir ki, gələcəkdə Suriyadakı bölgədə türkmənlər digər qüvvələrlə başabaş qala bilərlər, həm siyasətdən, həm iqtisadiyyatdan, həm də torpaqdan pay almaya bilərlər".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Artıq 2015-ci ilin son gününü yaşayırıq və paytaxt Bakı Yeni ili qarşılamağa hazırlaşır. Şəhərin hər yerində yolkalar qurulub, şam ağacları bəzədilib. Bu mənərəni bir də Yeni ilin atributları olan Şaxta babası, Qar qızsız təsəvvür etmək çətindir.

Bakıda Şaxta baba və Qar qızlar dekabrın 25-dən fəaliyyətə başlayıblar. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Ticarət və Xidmət Departamentinin əməkdaşı Əlabbas Bağirov mətbuata açıqlamasında bildirmişdi ki, bunun üçün artıq dekabrın 13-dən müraciətlər daxil olub, onların fəaliyyət müddəti isə dekabrın 25-dən yanvarın 13-nə qədər nəzərdə tutulub.

Lakin məlum olub ki, Şaxta baba və Qar qız olmaq istəyənlərin sayı azalıb, əvvəlki illərlə müqayisədə BŞİH-ə daha az müraciət daxil olub. Ötən illər bu say 30-40 nəfər idisə, bu il təxminən 15-ə yaxın müraciət daxil olub. Səbəb isə insanların fotoqraf xidmətindən imtina etməsidir. Bu barədə Əlabbas Bağirov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirmişdi.

Onun sözlərinə görə, hər kəs şəxsi telefonundan istifadə etdiyindən Şaxta baba, Qar qız, fotoqraflar nəzərdə tutulan gəlirdən məhrum olurlar. Onların hər biri üçün tələb olunan lisenziyanın qiyməti ötən illərdə olduğu kimi bu il də 60 manatdır. Lisenziyası olmayan Şaxta baba və Qar qızların fəaliyyəti qadağandır.

Şaxta baba və Qar qız kimi fəaliyyət göstərməyin özəlliklərini, çətin və maraqlı tərəflərini, eləcə də şəhərdəki bayram əhval-ruhiyyəsini, insanların maraqlarını öyrənmək üçün "Yeni Müsavat"ın əməkdaşları Şaxta baba və Qar qız geyimində şəhəri gəzib, müşahidə aparıblar.

Şaxta baba və Qar qız olmaq üçün lisenziyamız olmasa da, bu obrazları təqlid edərək əvvəlcə "Yeni Müsavat" qəzetinin redaksiyasına daxil olub, həmkarlarımızı qarşından gələn bayram münasibətilə təbrik etdik, onlara yeni ilin uğurlu olmasını arzuladıq.

Daha sonra metronun "Neftçilər" stansiyasına, oradan da "Nizami" metro stansiyasına üz tutduq. Yol boyu insanların maraqlı baxışları ilə müşayiət olunduq.

"Nizami" metro stansiyası yaxınlığında qarşımıza çıxan ilk şəxs isə iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov oldu. İqtisadçı bayram əhval-ruhiyyəimizi korlamaq istəməsə də, 2016-cı

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşlarının

Şaxta baba və Qar qız macəraları

Müxbirlərimiz paytaxt küçələrində nələr və kimlərlə rastlaşdılar?

ilin çətin bir il olacağını dedi:

"Arzu edək ki, 2016-cı ildə həm maliyyə durumunda, həm mənatın məzənnəsində heç olmasa müəyyən sabitliyi qoruyub saxlamaq mümkün olsun, əmək haqları artırılсын, dollarla krediti götürüb məzənnə fərqi ni qaytara bilməyən vətəndaşlarımıza Mərkəzi Bank tərəfindən kompensasiya verilsin. Yeni gələn il iqtisadi baxımdan xalqımız üçün düşərli olsun, 2015-ci ildə üzləşdiyimiz problemlər 2016-cı ilə keçməsin".

Vüqar Bayramovun xoş diləklərinə "amin" deyib ayrılmaq istəyirdik ki, söhbət əsnasında bizimlə şəkil çəkdirmək istəyənlər yaxınlaşdı. Məmnuniyyətlə pulsuz fotolara razı olduq. Nəvələri ilə birgə bizimlə şəkil çəkdirən nənə iqtisadçını görər-görməz tanıdı və fürsətdən istifadə edərək suallarını yağdırıb vəziyyətin bundan sonra necə olması barədə maraqlandı...

İqtisadçı isə cavabında "hələ ki vəziyyət yaxşı deyil" dedi. Vüqar Bayramovdan uşaqlaşan kimi Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi-

dərək polis məni saxlamalı oldu. Xəbərdarlıq etdilər ki, bizə verilən "yolka"ların ətrafından kənarda fəaliyyət göstərə bilmərik. Beləcə bir çox fürsətlərdən məhrum oluruq".

Digər Şaxta baba isə uzun illər bu işdə fəaliyyət göstərdiyini, lakin insanların iqtisadi durumu ilə əlaqədar builki fəaliyyətindən pəşman olduğunu dedi: "Vəziyyət pisdir. Şə-

hərdə çox az adam Şaxta baba, Qar qız olmaq istəyir. Qar qızlar çox azdır. Biz də çox çətinliklə Qar qız tapa bilmişik".

"Yolka" ətrafında biz də müşahidə apardıq. Həqiqətən də şəkil çəkdirmək istəyən valideyn və uşaqlar elə də çox deyildi. Burdakı Qar qız və Şaxta babalarla sağollaşıb yolumuza davam edirdik ki, gənc santa klauslarla qarşılaşdıq. Onlar qarşılama çıxan uşaqlara pulsuz hədiyyələr paylayı-

nin xanım işçiləri bizi dövrəyə alaraq şəkil çəkdirmək istədiklərini bildirdilər.

Daha sonra Akademik Milli Dram Teatrının qarşısında quraşdırılan "yolka" ağacının yanına üz tutduq. Burada iki Şaxta baba, bir Qar qız və fotoqraf var idi. Yaxınlaşıb "biz də burda fəaliyyət göstərmək istəyirik" deyəndə hər ikimizi xoş üzlə qarşıladılar. Özümü-zü təqdim edib jurnalist olduğumuzu açıqlayaraq vəziyyət barəsində maraqlandıq. Şaxta babalar vəziyyətdən çox narazı olduqlarını, ötən illərdən fərqli olaraq insanların Yeni il atributlarına maraq göstərmədiklərini dedilər: "Ümid yerimiz Akademik Milli Dram Teatrında uşaqlar üçün olan şənlik idi. Hər gün o tədbirlərə çoxlu sayda valideyn və uşaqlar gəlir, lakin gəlib bizimlə şəkil çəkdirmək istəyən çox azdır. İşimiz yaxşı olanda ümumi olaraq 60 manat qazancımız olur ki, onun da bir qismi xərclərə çıxır, yerdə qalanını isə aramızda bölüşdürürük. Səyyar olaraq işi görmək isə qadağandır. Dünən axşam bu geyimdə ge-

di. Bu səbəbdən ona marağ daha çox idi.

Yaxınlaşdıq "həmkarlarımızla" tanış olduq. Məlum oldu ki, santa klausların ikisi xanımdır. Onların dediklərinə görə, xaricdə təhsil alırlar və xaricdə gördükləri praktikanı burda tətbiq etmək istəyirlər: "Bizdə Yeni il çox bəsit keçirilir. Buna görə də istədik ki, Yeni ilə başqa bir rəng qataq. Öz hesabımıza pul toplayıb kiçik hədiyyələr hazırlamışıq. Qarşımıza çıxan imkansız ailələrin uşaqlarına hədiyyələr veririk".

Daha sonra Şaxta baba və Qar qız kimi paytaxtın mərkəzi küçələrini dolaşdıq. Bir neçə dəfə polisə qarşılaşmağımıza baxmayaraq bizdən lisenziya tələb etmədi. Fəvvarələr meydanında da eyni vəziyyət hökm sürürdü. Meydandakı yolka digərlərindən daha böyük idi. Ətrafında isə iki Şaxta baba və Qar qız var idi. Şəhərin mərkəzi hissəsi olmasına baxmayaraq Yeni ilin qonaqlarına yaxınlaşanlar burada da az idi. Əksər insanlar öz telefonları ilə foto çəkməyə üstünlük verirdi.

Müxalifət təkliflərinin iqtidar tərəfindən heçə alınmasına nə deyir?

"Onsuz da gec-tez hökumət bizimlə dialoqa gedəcək"

Müxalifət cəbhəsinin hökumətə sosial şəbəkə üzərindən verdiyi təkliflərə münasibət bildirən deputat Zahid Oruc musavat.com-a açıqlamasında bu təkliflərin çoxunun yararsız olduğunu demişdi. Deputat söyləmişdi ki, hər hansı bir iqtisadi tədbirdən narazı qalan və ən ucqarda yaşayan insan belə, öz taleyini müxalifətə bağlamır: "Çünki onların virtual şəkildə irəli sürdükleri müxtəlif nəzəri mülahizələrə vətəndaş inanmır".

Xəzər Teyyublu

Zahid Orucun fikirlərini müxalifət nümayəndələri cavabsız qoymadılar. Məsələ ilə bağlı musavat.com-a danışan KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu bildirib ki, ölkədə öncə siyasi islahatlar aparılmalıdır:

"Dünyanın ən güclü iqtisadçısı olsa da, hazırda ölkədə vəziyyət çətin olduğu üçün o, heç nə edə bilməz. Öncə siyasi islahatlar aparılmalıdır. Bu gün Azərbaycanda bələdiyyə seçkilərindən tutmuş, parlament seçkilərinə qədər demək olar ki, xalqın iradəsi ifadə olunmur. Birinci bu məsələ həll edilməlidir. Bütün bunlar olmadığı üçün verilən hər hansı bir təklif yuxarıda qəbul olunmur. Ölkəni korrupsiyadan təmizləmək lazımdır. Dünyəvi düşüncəli, daha gənc insanların işlərə cəlb edilməsi hesab edirəm ki, Azərbaycanı böhrandan çıxara bilər".

Ümid Partiyasının sədr müavini Ənvər Ağazadə isə hesab edir ki, iqtidarla müxalifət arasında dialoq olmalıdır:

"Hökumətin vəzifəsi təklifləri dinləmək və onları müzakirə etməkdir. Bugünkü hökumət isə özünə çox arxayındır. Əvvəllər neftdən gələn gəlirlərin hesabına çox rəvan bir şəraitdə fəaliyyət göstərirlər. İndi də elə bilirlər ki, hər zaman bu cür olacaq. Ancaq qarşından çox çətin bir iqtisadi böhran gəlir. Bu böhranın sözsüz ki, sosial-siyasi baxımdan böyük təsiri olacaq. Yeni problemlər özünü göstərməkdədir. İşsizlik, insanların sosial durumunun ağırlaşması getdikcə daha çox müşahidə olunur. İqtidar nümayəndələrinin öz durumları yaxşıdır, elə bilirlər ki, xalqın bütün təbəqələrində də bu belədir. Ancaq xalqın durumu getdikcə ağırlaşır. Çörəyin, dərmanların qiyməti qalxır. Bir neçə aydan sonra bu proseslər böyük problemə çevriləcək. Hökumət o zaman müxalifətlə dialoqa ehtiyac duyacaq. Ancaq indidən bu məsələlərin qarşısını almaq üçün dialoqa getmək lazımdır. Kimin nə təklif verməsindən asılı olmayaraq, bunlar müzakirə edilməlidir. Hökumətin qapısı açıq olmalıdır. Təəssüf ki, bizim hökumətimiz tək müxalifətin deyil, beynəlxalq təşkilatların da təkliflərinə reaksiya vermir. Bu siyasət ölkəmiz üçün yaxşı gözləntilər vəd etmir".

□ Əli RAİS

Yaxınlaşdıq fotoların qiyməti ilə maraqlandıq. Məlum oldu ki, telefonla çəkilən şəkilin qiyməti 1 manat, fotoqrafın çəkdiyi şəkil isə 2 manata bəşə gəlir. Burada olan Şaxta baba və Qar qız vəziyyətdən narazı görünürdülər. Onlarla həmdərd olub, elə bizə də marağ göstərənlərin az olduğunu bildirdik.

Fəvvarələr meydanından uzaqlaşmağa hazırlaşdıq ki, üç qaraçı oğlan uşağı arxamızca düşərək bizə "söz atmağa" başladı. Lakin onlara şəkil çək-

dirməyi təklifi edəndə uşaqların bizə münasibəti dəyişdi, dərhal yanımıza qaçıb bizi qucaqlayıb şəkil çəkdirməyə razı oldular.

Deyəsən, biz şəhərdə qaraçı uşaqları ilə şəkil çəkdirmək istəyən ilk Şaxta baba və Qar qız idik. Şaxta baba və Qar qız səyahətini başa vurub redaksiyaya döndük. Digər şaxta babalardan fərqli olaraq, biz bu səyahəti oxucularımıza hədiyyə etməyə tələsirdik...

□ Xalida GƏRAY, Məğrur MƏRD

Dekabrın 28-də Xırdalan şəhərindəki AAAF Park Yaşayış Kompleksinin yarış zalında "Zirvə" Beynəlxalq İdman Klubunun filialları arasında 2-ci Dünya Çempionatı keçirildi. Azərbaycanla birlikdə 11 ölkədən - Türkiyə, Moldova, Polşa, Ukrayna, Gürcüstan, Rusiya, Bolqarıstan, Belarus, İsrail, İran - gələn atletlər yüksək səviyyədə təşkil olunan, bayram havasında keçən bir turnir izlədik.

Çempionatın keçirilməsində məqsəd klublarımız arasında beynəlxalq idman əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, ağır atletika idman növünün inkişaf etdirilməsi, güclü klubların və idmançıların müəyyən olunması idi. Dünya çempionatında Yarışlar aşağıda qeyd olunan yaş qrupları üzrə keçirildi:

1. Kişilər

a) U-20 (yaşı 20-yə qədər olanlar)

b) 20+ (yaşı 20-dən yuxarı olanlar)

2. Qadınlar

a) U-17 (yaşı 17-yə qədər olanlar)

b) 17+ (yaşı 17-dən yuxarı olanlar)

Yarış şəxsi və komanda xarakteri daşıyırdı. Qeyd olunan yaş qrupları üzrə I-II-III yerləri tutan idmançılar "Zirvə International Sport Clubs"-in diplom, medal və mükafatları ilə təltif olundular. Komanda yarışlarında I-VI yerləri tutan klublar, həmçinin ilin yekunlarına görə ən yaxşılar təltif olundular.

Yarışlara ilk olaraq yaş 17-yə qədər olan qızların çıxışları ilə start verildi.

Qızıl medal uğrunda maraqlı mübarizə getdi. Ukraynalı, bolqar və azərbaycanlı qızların yarışında həmyerlimiz Səbinə Əzimova qalib çıxdı. "Lənkəran-Zirvə" atleti toplamda 151 kq (68+83) nəticə ilə Sinkleyr cədvəlində 240.2 xal qazandı və bütün rəqiblərini üstələyərək qalib adına sahib çıxdı. O, artıq klubumuzun ikiqat çempionudur.

Gümüş medal yarışlarımızın debütantı Yelizaveta Baranovaya qismət oldu. "Jidaçiv-Zirvə" atleti 202 kq (92+110) nəticə ilə 229.0 xalla ikinci yerə çıxdı. Bürünc medal isə yarışlarımızın son qalibi Qalya Şatovanın adına yazıldı. O, 156 kq (76+80) nəticə ilə aktivinə 227.0 sinkleyr xalı yazaraq fəxri kürsünün son pilləsinə qalxdı.

Daha sonra yaş 17-dən çox olan qadınlar medal

"Zirvə"nin 2-ci Dünya Çempionatı 11 ölkəni ağır atletika bayramına topladı

mübarizəsinə qoşulublar.

Təcrübəli atletlərin yarışını izləmək xoş oldu. Son yanaşmaya qədər gedən qızıl medal "döyüşü"ndə qalib adını Natalya Prişepa qazandı. "Kişinyov-Zirvə" atleti 232 kq (107+125) nəticə göstərərək 278.4 Sinkleyr xalı topladı və fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxdı. Gümüş medal "Abşeron-Zirvə" atleti, gənclər arasında Avropa çempionu Anastasiya İbrahimliyə qismət oldu. O, 220 kq (95+125) nəticə göstərdi

və 272.8 Sinkleyr xalı ilə ikinci yerə sahib çıxdı. Bürünc medalı "Jidaçiv-Zirvə" atleti Anastasiya Qotfird əldə etdi. Goranboylu atleti Məhərrəmova Mərziyyəni yalnız 0.8 xal qabaqlayıb ukraynalı idmançı, 222 kq (105+117) nəticə və 244.9 xalla üçüncü pillədə qərarlaşdı.

Sonra yarışda estafeti kişilər alıblar. Onlar ilk olaraq yaş 20-yə qədər olan atletlərin qalibi adını müəyyənləşdiriblər. Bu il gənclər arasında dünya çempiona-

tının gümüş medalçısı olmuş Volodimir Hoza favorit adını təsdiqləyib. "Jidaçiv-Zirvə" atleti birdən nə bədənə, nə də təkənlə qaldırmada rəqib tanımayıb. Ukraynalı idmançı toplam 375 kq (170+205) nəticə ilə 421 Sinkleyr xalı qazanıb və qızıl medala sahib çıxıb. Gümüş medalı "Kişinyov-Zirvə"nin nümayəndəsi Krihan Daniel boynundan asıb. Moldovalı atlet toplam 302 kq (135+167) nəticə və 383.1 Sinkleyr xalı ilə ikinci yerə sahib çıxdı. Bürünc medala "Tbilisi-Zirvə" atleti Georgi Çxeidze sahib çıxdı. Gürcü idmançı toplam 348 kq (155+193) nəticə göstərdi və 375.4 Sinkleyr xalı ilə fəxri kürsüdə yer aldı.

Yarışda son olaraq böyük yaş 20-dən yuxarı olan atletlər çıxış ediblər. Turnirin ən böyük çəkiler baş üzərinə məhz bu qrupda qalxıb. Əsl titanların döyüşü izlənilib. Həqiqi ağır

mübarizə turnirin ən güclüsünü ortaya çıxardı. Ukraynadı təsdiqləyib. "Jidaçiv-Zirvə" atleti birdən nə bədənə, nə də təkənlə qaldırmada rəqib tanımayıb. Ukraynalı idmançı toplam 375 kq (170+205) nəticə ilə 421 Sinkleyr xalı qazanıb və qızıl medala sahib çıxıb. Gümüş medalı "Kişinyov-Zirvə"nin nümayəndəsi Krihan Daniel boynundan asıb. Moldovalı atlet toplam 302 kq (135+167) nəticə və 383.1 Sinkleyr xalı ilə ikinci yerə sahib çıxdı. Bürünc medala "Tbilisi-Zirvə" atleti Georgi Çxeidze sahib çıxdı. Gürcü idmançı toplam 348 kq (155+193) nəticə göstərdi və 375.4 Sinkleyr xalı ilə fəxri kürsüdə yer aldı.

Yarışda son olaraq böyük yaş 20-dən yuxarı olan atletlər çıxış ediblər. Turnirin ən böyük çəkiler baş üzərinə məhz bu qrupda qalxıb. Əsl titanların döyüşü izlənilib. Həqiqi ağır

Dünyada öldürülən jurnalistlərin 93 faizi kişilərdir

Nyu-Yorkun Jurnalistlərin Müdafiəsi Komitəsinin yaydığı məlumata görə, 2015-ci il ərzində dünyada 69 jurnalist zorakılıqla öldürülmüşdür. 2014-cü ildə isə bu say 77 nəfər idi. 1992-ci ildən bu günə qədər dünyada öldürülən jurnalistlərin sayı 1175 nəfərdir.

Bu illər ərzində dünya üzrə ən çox jurnalist Yaxın Şərq ölkələrində öldürülüb. İraqda qətlə yetirilən jurnalistlərin sayı 171, Suriyada 92, Pakistanda isə 57 nəfərdir. Qardaş Türkiyədə isə 1992-ci ildən bu günə qədər 22 jurnalist qətlə yetirilib.

1992-ci ildən 2015-ci ilə qədər dünyada öldürülən media nümayəndələrinin 27 faizi yazar reportyorlar, 26 faizi televiziya reportyorlarıdır. Daha sonra ən çox qətlə

yetirilənlər redaktorlar və operatorlardır. Onlar da qətlə yetirilən ümumi 1175 nəfərin 15 faizini təşkil edirlər. Növbəti sırada isə fotoqraflar, köşə yazarları yer alıblar... Öldürülən jurnalistlərin 93 faizi kişi, 7 faizi isə qadındır.

Azərbaycanda da bu illər ərzində qətlə yetirilən jurnalistlər arasında Elmar Hüseynovu, yazar Rafiq

Tağını və Rasim Əliyevi qeyd etmək olar.

Mövzu ilə bağlı musavat.com-a danışan ekspert Mehman Əliyev bildirib ki, Azərbaycanda son zamanlar jurnalistlərə qarşı fiziki təhlükələr azalıb:

"Bu, Azərbaycan hakimiyyətinin jurnalistlərə qarşı mülayimləşməsinin göstəricisi deyil. Bu gün ölkə medi-

asında hakimiyyəti qıcıqlandıran yazılar xeyli azalıb. Ona görə də fiziki təzyiq göstərməyə ehtiyac qalmayıb. Biz çox az halda rast gəlirik ki, jurnalistləri haradasa döyüblər. Bu gün məhkəmələr yolu ilə jurnalistlərin cəzalandırılması müşahidə edirik. Xuliqanlıq və polise müqavimət kimi ittihamlarla jurnalistləri cəzalandırılıb, həbs edirlər. Hansı ölkələrdə ki, jurnalistika hökumət tərəfindən nəzarətdədir, orada media nümayəndələrinə qarşı zorakılıqların az şahidi oluruq. Harada ki, jurnalistika azaddır, sərbəstdir, jurnalistlərə qarşı zorakılıq hallarına orada daha çox rast gəlinir. Yaxın Şərq ölkələrində jurnalist ölümlərinin sayının çox olması isə orada aparılan hərbi savaqlarla bağlıdır. Jurnalist savaqda tərəf olmasa da, öz işini görərək proseslərin içərisində olur. Buna görə də onun da həyatı təhlükə altına düşür. Bu qaçılmazdır".

□ Əli RAİS

İcra hakimiyyətinin ölən əməkdaşı təzəcə evlənibmiş

"İntihar edən Elşən Sadıqov icra başçısının köməkçisi deyildi. O, 2 ay idi ki, icra hakimiyyətində işləyirdi". Bunu musavat.com-a açıqlamasında Masallı Rayon İcra Hakimiyyətinin Sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdür müavini Nəsir Muxtarlı icra hakimiyyətinin əməkdaşının vəfat etməsinə münasibət bildirərək deyib.

N.Muxtarlı E.Sadıqovun intihar etmədiyini, ürək tutmasından vəfat etdiyini bildirdi: "Elşən dünən işdə olub. İşdən sonra da evə gedib. Dəfn mərasimində də iştirak etmişik. Atasını dedi ki, evdə ürək tutmasından vəfat edib. Onun intihar etməsi üçün heç bir əsas yox idi. Atasını Etibar Sadıqov iş adamıdır".

Bəlli olub ki, E.Sadıqov 2 ay imiş icra hakimiyyətində Sənədlərlə və vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsində məsləhətçi işləyirmiş. 4 ay əvvəl ailə həyatı quran 30 yaşlı E.Sadıqov icra hakimiyyətində çalışdığı müddətdə nizam-intizamı ilə seçilib.

"Elşən iş yoldaşları ilə yaxşı münasibəti olan insan idi. İki ay müddətində nizam-intizamı olması ilə seçilib"- deyən N.Muxtarlı bildirdi ki, hazırda icra hakimiyyətində icra başçısının köməkçisi vəzifəsini İnformasiya təminatı və təhlili sektorunun müdiri Elvin Fətayev icra edir.

Qeyd edək ki, E.Sadıqovun intihar etməsi ilə bağlı xəbərlər yayılıb.

□ İltim MURADOV

Mərkəzi Bank əhalinin nəzərinə çatdırır ki, qarşısındakı bayram günlərində milli valyutanın məzənnəsi ilə bağlı yarana biləcək hər hansı spekulativ xarakterli məlumatlara və şayiələrə inanmasınlar.

Musavat.com-un məlumatına görə, Mərkəzi Bank tərəfindən müəyyən edilmiş yeni məzənnə siyasəti rejiminə uyğun olaraq tələb və təklif nəzərə alınmaqla manatın ABŞ dollarına nisbətən rəsmi məzənnəsi 05 yanvar 2016-cı il tarixi üçün 1.5610 müəyyənləşdirilib.

Məlumat üçün bildirilir ki, bayramqabağı günlərdə Mərkəzi Bank tərəfindən bankların valyutaya olan ehtiyacları keçirilmiş hərraclər vasitəsilə kifayət həcmdə təmin ediləcək.

Ekspert Əkrəm Həsənov isə bu məsələdə Mərkəzi Bankın rəhbərliyinin qeyri-peşəkərliliyinə diqqət çəkib: "Mərkəzi Bank manatın 5 yanvar 2016-cı il tarixli məzənnəsini elan edib. Bəlkə də bu pis deyil. Amma həqiqətənmi Elman Rüstəmov güman edir ki, fevralda xalqı bir neçə günlük aldatdıqdan sonra ona kimə inanacaq! Sözsüz inanmaq yoxdur, əməl olmalıdır. Buna görə də baş bankir özünə və işbirliyində olduğu bankir dostlarına əziyyət verib qeyri-şükərlilikdə işləməlidir ki, panika aradan qalxsin. Banklar və valyutadəyişmə məntəqələri yaxın bir neçə ay ərzində hər gün işləməlidir. "Qara bazarı" yalnız bu yolla bağlamaq olar. "Qara bazar" necə olmasın ki, Mərkəzi Bank bir neçə il əvvəl öz əli ilə

Banklararası Valyuta Birjasını məhv etdi. Rəsmi bazar olmayanda, "qara bazar" olacaq. Mərkəzi Bankın təsdiqlədiyi "Mübadilə şöbələrinin təşkili və mübadilə əməliyyatlarının aparılması Qaydaları"nın 8-ci bəndində deyilir: "Nağd xarici valyutanın alış və satış məzənnələri banklar tərəfindən müstəqil şəkildə təyin edilir. Məzənnələr bankın xüsusi əmri ilə təsdiqlənir və hər şöbə üzrə fərqli ola bilər... Mərkəzi Bank xarici valyutanın rəsmi və nağd mübadilə məzənnələri arasındakı fərqə limit müəyyən etdikdə bank mübadilə məzənnələrini təyin edərkən həmin limitə riayət etməlidir". Mərkəzi Bankın belə limiti var, iki faizdir. Yəni bankların valyuta məzənnələri Mərkəzi Bankın rəsmi məzənnəsindən maksimum 2 faiz fərqlənə bilər. 21 dekabrda isə Mərkəzi Bank manatın üzən məzənnə rejiminə keçdiyini bəyan etdi. Başqa sözlə, dedi ki, bundan sonra manatın dəyərini bazar müəyyən edəcək. Lakin 2 faiz limiti də aradan qaldırılmadı. Limit varsa, məzənnəni bazar necə müəyyən edə bilər? İndi də deyirlər ki, bankların mübadilə şöbələri ləğv olunacaq, əgər onlar bankların tərkib hissəsi deyil? Məgər onlar Mərkəzi Bankın icazəsi əsasında fəaliyyət göstərmir? Nə banklar, nə də Mərkəzi Bank

Mərkəzi Bank: "Dollar yanvarın 5-də 1.56 manat olacaq"

Əksər ekspertlər milli valyutanın yenidən ucuzlaşma ehtimalının yüksək olduğunu vurğulayırlar...

onların öhdəsindən gəlmir. Çünki gözü kölgəlidir. Buna görə də hamısını ləğv etmək istəyirlər. Bununla da Mərkəzi Bank özünü ifşa etmiş olur. Hətta bu məsələdə də qeyri-peşəkər olduqlarını nümayiş etdirirlər".

Ekspert Natiq Cəfərlinin sözlərinə görə isə hazırda manatın təcridən yumşalma prosesi gedir: "Bunun adına yumşaq devalvasiya da demək olar, üçüncü devalvasiya dövrü də demək olar. Bu prosesin harada dayanacağı bi-

linmir. Artıq rəsmi məzənnədən xeyli fərqli satış və alış qiymətləri müşahidə edirik. Mərkəzi Bank üzən məzənnəyə keçid etsə də, elan etdiyi kimi, ikili valyuta səbətinə keçidi həyata keçirmədi. İkili səbətinə də əməl olunmur. Mərkəzi Bankın bu prinsipi də həyata keçirməyə gücü çatmır. Devalvasiya prosesi artıq gedir, manat üçüncü devalvasiyaya yaxınlaşır".

Qeyd edək ki, bəzi ekspertlər manatın ikinci də-

fə devalvasiyaya uğramasından sonra çıxış yolu kimi bəzi bankların ləğv olunmasını və ya birləşdirilməsini təklif edirlər. Deputat Vahid Əhmədov da bildirib ki, bu, vacib məsələdir: "Bankların ləğv olunması birdən-birə deyil, mərhələli şəkildə həyata keçirilməlidir. Bankların birləşməsi getdikcə sürətlənəcək. Başqa çıxış yolu yoxdur. Buna müəyyən qədər vaxt lazımdır. Kiçik banklar birləşdirilməli, böyük banklar yaradılmalıdır. Azərbaycanda bankların sayı olduqca çoxdur və bu durum günün reallığına uyğun deyil". **Onun sözlərinə görə, ölkədə bankların sayı ən yaxşı halda 20-dən çox olmamalıdır:** "Bankların konsolidasiyası bazara müsbət təsir edə bilər. Bu, ilk növbədə kreditlərin faiz dərəcələrinin aşağı düşməsinə gətirib çıxaracaq. Elə banklar var ki, zərərle işləyirlər. Zərərle işlədikləri üçün əhalidən külli miqdarda əmanət toplaya bil-

mirlər və faizləri də yüksək verirlər. Banklar birləşdikdən sonra isə kapitalları çox olacaq, dövriyyə vəsaitləri, likvidlik artacaq. Onda banklar kredit faizlərini də aşağı salmağa məcbur olacaq".

Bəzi ekspertlər isə ucuzlaşan valyutaların təzliklə bahalaşacağını ehtimal edirlər. "Blumberq" agentliyi yazıb ki, neft qiymətlərinin kəskin ucuzlaşması ilə paralel olaraq dəyər itirən pul vahidləri artıq dirçəlməyə başlayır. Agentliyə danışan analitiklər neftlə bağlı olan Kolumbiya pesosu və rubl kimi valyutaların 2016-cı ildə bahalaşacağını düşünürlər. Çili pesosu və Peru solu kimi sənaye metalından asılı olan valyutaların isə növbəti ildə ucuzlaşması gözlənilir. "Blumberq"-in sorğusuna qatılan analitiklər neft və taxıl məhsullarının 2016-cı ildə bahalaşacağını, qızıl kimi qiymətli metalların isə ucuzlaşa biləcəyini bildiriblər.

□ RÖYA

Həbsdəki NİDA-çının ABŞ-ı suçlamasına məhbus ailələrindən reaksiyalar

Rəşad Həsənov əfvə düşməməsi ilə bağlı həbsxanadan bəyanat göndərdi; əfvə bağlı tək cəza hakimiyyət yox, ABŞ da tənqidlərə məruz qalır

Dekabrın 28-də verilən əfv sərəncamı ətrafında söz-söhbətlər qızışır. Heç bir siyasi məhbusun azad olunmadığı əfvdən cəmiyyətin bütün sferaları narazıdır. Hakimiyyətlə yanaşı, tənqid hədəfinə tuş gələn dairələrdən biri də əfv öncəsi Azərbaycanı sanksiyalarla hədələyən Qərbdir.

Çoxları hesab edir ki, məhz ABŞ konqresmeni Kristofer Smitin Azərbaycanla bağlı qanun layihəsi hazırlaması böyük ölçüdə azadlığa çıxacaq siyasətlərin adlarının üstündən xətt çəkdi. Artıq adları əfv siyahısına düşməyən məhbuslardan da ABŞ-ın təzyiqlərinə sət reaksiyalar gəlməyə başlayıb.

Həbsdəki NİDA-çı gənc Rəşad Həsənov əfvdən bir gün sonra həbsxanadan göndərdiyi bəyanatda azadlığa çıxmadığına açıq şəkildə ABŞ-ı suçlayıb: "Bizim bu gün ailəmizin, dostlarımızın, yoldaşlarımızın yanında yox, hələ

də həbsdə olduğumuzun açıq səbəbi ABŞ-dakı, Qərbdəki bəzi dairələrin sanksiya kimi alətlərlə daxili proseslərə müdaxilə cəhdləridir. Hələ bu ilin noyabr ayının 12-də Arif Yunusun, ardınca dekabr ayının 9-da Leyla Yunusun həbsdən azad edilməsi Azərbaycan hökumətinin biz məhbusların taleyi ilə bağlı müsbət addımlar atmaq iradəsinin açıq göstəricisi idi. Bu müsbət yanaşmaların davamı kimi konkret olaraq mən də daxil olmaqla, ən azı 6 nəfərin, həm özümüz, həm ailə üzvlərimizlə aparılan danışıqların müsbət nəticəsi kimi əfv sərəncamı ilə azadlığa bu-

Rəşad Həsənov

raxılmamızla bağlı bütün hüquqi və texniki hazırlıqlar yerinə yetirilmişdi. 28 dekabrda Rauf Mirqədirovun məhkəmədən azadlığa buraxılmamasının, imzalanan 210 nəfərlik əfv sərəncamından bizim adlarımızın son anda çıxarılmasının səbəbi məhz Azərbaycanın si-

yasi mühitini doğru analiz edə bilməyənlərin, daxili proseslərə müxtəlif mənfi rıçaqlarla müdaxilə edərək, guya müsbət nəticələrə nail olacağına inanaraq ABŞ-dakı müəyyən dairələrin irrasional addımlarıdır. Ümid edirəm ki, bu kimi dairələr bütün bu sadələşmə

rımı nəzərə alıb, real müsbət nəticələr əldə etmək üçün gələcəklə bağlı addımlarını bir daha nəzərdən keçirəcək və daha münasib üslubdan istifadə edəcəklər. Əks təqdirdə, atdıqları addımları qeyri-səmi, sırf şəxsi ambisiya və maraqların həyata keçirilməsinə yönəldiyinin göstəricisi kimi qəbul edəcəyəm".

Məhbus ailələrinin NİDA-çı gəncin bəyanatına münasibətlerini aldıq.

REAL sədri İlqar Məmmədovun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova siyasi məhbusların azadlığa buraxılmamasında ABŞ-ın günahkar göstərilməsini doğru saymır: "Rəşad necə düşünür öz fikridir. Amma mən belə düşünmürəm. Əksinə, Amerika siyasi məhbusların azadlığına çalışır. Sanksiyaları da məhz insan haqlarının bu vəziyyətdə olmasına görə verirlər".

Digər NİDA-çı gənc Rəşad Axundovun həyat yoldaşı Türkan Hüseynova bu barədə fikrinin olmadığını qeyd etdi: "Düzünü desəm, mənə maraqlı deyil. Nəticə etibarilə həbsdə qaldılar. Niyə, nəyə görə mənim üçün əhəmiyyətli deyil".

Müsavətçi gənc Fərəc və Sirac Kərimli qardaşlarının atası Raqif Kərimli hesab edir ki, təzyiqlər siyasi məhbusların azadlığa buraxılmalarına səbəb olmadı: "Ola bilsin ki,

2-3 siyasi məhbusu azad edib, gözəndən pərdə asacaqdılar. Amma parlamentin iclasında Oqtay Əsədovun sözləri çox şeyi bəzələmişdi. Milli Məclis sədrinə yaraşmayan çıxış etmişdi. Xaricdən gələn təzyiqlərin siyasi məhbus işinə nə aidiyyəti ola bilər? Sən öz işini gör... Ümumiyyətlə, həbsdəki siyasi məhbusların azad olunması məsələsi aydınlaşdırılmalıdır. Təzyiq əsas götürülsə, demək, hakimiyyət başqalarının fikirləri ilə ölkəni idarə edir. Həsənovun deyirdi ki, bu məsələdə Rusiyanın təsiri oldu. Hakimiyyət açıq şəkildə Rusiyanın tərəfdarı olduğunu göstərdi".

NİDA-çı gənc Ömər Məmmədovun atası Əlyar Məmmədov sanksiya hədələrinin məhbus məsələsinə təsir etdiyini istisna etmir: "Təzyiqlərin olması doğrudur. Amma nə ilə hakimiyyət alış-veriş edir? Öz vətəndaşları ilə? Bu hökuməti anlamaq olmur. Bu gənclər cəzalarının bir hissəsini çəkiblər. Tutaq ki, təzyiqlər var. Bu şəxslər öz vətəndaşlarıdır axı. Hardasa məhbus məsələsinin həll olunmasına təzyiqlərin səbəbi var. Oğlum iki ildir həbsdədir. 20 yaşlı gəncə alış-veriş etmək düzgün deyil. Əmin deyiləm ki, sırf təzyiqlərə görə oğlum daxil, siyasətə azad olunmadı. Öz vətəndaşından hakimiyyət qisas almamalıdır".

□ Cavanşir ABBASLI

Naxçıvanda qanunsuz yaşayan və işləyən 299 əcnəbi aşkarlanıb

Onlardan 210-u 48 saat müddətində ölkə hüduqlarından kənara çıxarılıb

Bu il ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində qanunsuz və qeydiyyatsız olan, qanunsuz yaşayan və əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan 299 əcnəbi aşkarlanıb. "Report" xəbər verir ki, bunu Naxçıvan Dövlət Miqrasiya Xidmətində 2015-ci ilin yekunları və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı keçirilən tədbirdə xidmətin rəis müavini, kiçik miqrasiya xidməti müşaviri Elnur Məmmədov deyib.

O bildirib ki, onlardan 69-u barəsində Azərbaycanın İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddəsinə əsasən, cərimə inzibati tənbeh növü tətbiq edilib, 210-u 48 saat müddətində ölkə hüduqlarından kənara çıxarılıb, 20-si isə inzibati qayda da ölkə hüduqlarından kənara çıxarılıb: "Bu dövr ərzində əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında olduğu yer üzrə qeydiyyatı ilə bağlı xidmətə ümumilikdə, 11 min 837 müraciət daxil olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin elektron ünvanına ümumilikdə 2836 müraciət ünvanlanıb".

E.Məmmədov qeyd edib ki, bu il əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə Azərbaycan

Respublikasında müvəqqəti yaşamaq üçün icazənin verilməsi ilə bağlı xidmətə 701 müraciət daxil olub: "Müraciətlərdən 641-i icra olunub, 9-dan imtina edilib, 51-i isə hazırda icra mərhələsindədir. Bu dövr ərzində əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə Azərbaycan Respublikasında daimi yaşamaq üçün icazənin verilməsi ilə bağlı xidmətə 7 müraciət daxil olub. Daxil olmuş müraciətlərdən 6-si icra olunub, 1-i isə icraatdadır".

Salyanda ev yandı, bir nəfər öldü

Salyanda fərdi yaşayış evində baş verən yanğın zamanı bir nəfər ölüb, bir nəfər isə yanıq xəsarətləri alıb. "Report" xəbər verir ki, hadisə şəhərin Hacı Zeynalabdin Tağıyev və Elçin İmanov küçəsinin kəsişdiyi yerdə qeydə alınıb.

Belə ki, Salyan şəhər sakini, 53 yaşlı Rəsul Əbülfəz oğlu Nəcəfova məxsus üç otaqlı fərdi yaşayış evi yanıb. Hadisə yerinə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) Salyan Yanğından Mühafizə Hissəsinin üç yanğınsöndürən maşını və canlı qüvvəsi cəlb olunub.

Yanğınsöndürənlərin səyi nəticəsində yanğın söndürülüb. Buna baxmayaraq, ev yararsız hala düşüb. Yanğın zamanı evdə olan yaşlı bir qadın tüstüden zəhərlənib. Yaşlı qadın təcili tibbi yardım maşını ilə Salyan Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına (RMX) çatdırılsa da orada dünyasını dəyişib.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi giozləmədən - lateks hələ qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

"ASAN xidmət" bayram günlərində işləməyəcək

31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü və Yeni illə əlaqədar bütün "ASAN xidmət" mərkəzlərində 31 dekabr - 4 yanvar tarixlərində qeyri-ış günü olacaq. "ASAN xidmət" in informasiya təminatı şöbəsinə APA-ya verilən xəbərə görə, 5 yanvar tarixindən etibarən isə vətəndaşlar "ASAN xidmət" mərkəzlərinə müraciət etməklə müvafiq xidmətlərdən yararlanı biləcəklər.

Qeyd edək ki, "ASAN xidmət" mərkəzləri həftənin bazar ertəsi - cümə günləri saat 10:00-dan 20:00-dək, şənbə və bazar günləri isə saat 10:00-dan 17:00-dək (nahar fasiləsi olmadan) fəaliyyət göstərir.

2016-cı ildə 109 gün iş olmayacaq

2016-cı ilin iş vaxtı norması və iş təhsalat təqvimini təsdiq edilib. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən virtualaz.org-a verilən məlumatda deyilir: "İş vaxtı normasında bildirilir ki, Əmək Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin "2016-cı ildə Novruz, Ramazan, Qurban bayramları haqqında" 24 dekabr 2015-ci il tarixli 402 nömrəli qərarına əsasən, 2016-cı ildə 1-2 yanvar (Yeni il bayramı), 20 Yanvar (Ümumxalq hüzn günü), 8 Mart (Qadınlar günü), 20, 21, 22, 23, 24 mart (Novruz bayramı), 9 May (Fəşizim üzərində Qələbə günü) iş günü hesab edilmir.

Bundan başqa, 28 May (Respublika günü), 15 İyun (Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş günü), 26 İyun (Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri günü), 6, 7 İyul (Ramazan bayramı), 12, 13 sentyabr (Qurban bayramı), 9 Noyabr (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı günü), 31 Dekabr (Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü) günləri də iş günü hesab edilmir. Nazirlikdən verilən məlumata görə, 2016-cı ildə həftələrarası istirahət günlərinin iş günləri hesab olunmayan bayram günləri ilə üst-üstə düşməsi ilə əlaqədar olaraq beşgünlük iş həftəsində 25 mart, 30 may, 27 İyun, altıgünlük iş həftəsində isə 25 mart və 27 İyun tarixləri istirahət günləridir.

Bir sözlə, gələn il 109 gün iş olmayacaq.

Bayram günlərində qar yağacaq

Dekabrın 31-də Bakı və Abşeron yarımadasında fasilələrlə yağıntı olacağı gözlənilir, bəzi yerlərdə sulu qara, qara keçəcəyi ehtimalı var. Güclü şimal-qərb küləyi əsəcək.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən APA-ya verilən xəbərə görə, havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə və gündüz 2-5 isti, axşama doğru 0 dərəcəyə yaxın, Bakıda gecə və gündüz 3-5 dərəcə isti, axşama doğru 0 dərəcəyə yaxın olacağı gözlənilir.

Dekabrın 31-də Azərbaycanın rayonlarında fasilələrlə yağıntı olacağı, sulu qar, qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə arabil güclənəcək. Havanın temperaturu Aran rayonlarında gecə 1 dərəcə şaxtadan 4 dərəcəyədək isti, gündüz 5-9 dərəcə isti, dağlarda gecə 2-7 dərəcəyə şaxta, yüksək dağlıq ərazilərdə 14 dərəcə şaxta, gündüz 2 dərəcə şaxtadan 3 dərəcəyədək isti olacağı gözlənilir.

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyətində 2 maşınlaq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jalüz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da istifadəyə yararır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.

Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Ora kitabsevərlərin sevimli məkanıdır. Gündəlik 1200-1300 ziyarətçisi var. Sözügedən məkana sonuncu dəfə 2011-ci ildə universitet illərində diplom işi yazmaq üçün getmişdim. Hazırda isə jurnalist olaraq üz tuturam.

Bu dəfə M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın qonağı olduq. Qapıda bizi Oxuculara Xidmət Şöbəsinin müdiri Ədibə İsmayilova qarşılayır. Məlumat üçün bildirik ki, kitabxana 1922-ci ildə yaradılıb, rəsmi açılışı isə 1923-cü il may ayının 23-də olub. Kitabxana yarandanda onun fonduna İmperator Texniki Cəmiyyətinin Bakı şöbəsinin və Bakı İctimai Cəmiyyətinin kitabxanalarının fondlarından 5000 nüsxə kitab ayrılıb. 1939-cu ildə kitabxanaya mütəfəkkir, dramaturq və maarifçi Mirzə Fətəli Axundovun adı verilib. Kitabxana memarlıq baxımından tarixi abidə kimi qiymətləndirilən hazırkı binasına 1961-ci ildə köçürülüb. Bina yerinin seçilməsində və tikilməsində görkəmli xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun böyük xidməti olub. Bina layihəsini hazırlamaq isə akademik Mikayıl Hüseynova həvalə edilib. Hazırda Milli Kitabxanada 25 şöbə, 26 bölmə fəaliyyət göstərir. Kitabxana fondunda 4 milyon 513 min çap məhsulu saxlanılır.

Kitabxananı gəzə-gəzə Ə. İsmayilova ilə söhbətə başlayırıq: "Bura elm adamlarının, tələbələrin, kitabsevərlərin sevimli məkanıdır. Gün ərzində 1200-1300 ziyarətçimiz olur. Şəxsiyyət vəsiqəsi almış yerli və xarici vətəndaşlar kitabxanımıza üzv ola bilərlər. Buraya daha çox elmlə məşğul olan insanlar gəlir. Ən yaşlı ziyarətçimiz 70-dən çox yaş var".

"Kitabxanada kitab oğrusu olub" sualına cavab verən Ədibə xanım bildirdi ki, bu cür xoşagəlməz hallar illər öncə baş verib: "Kitab oğurları SSRİ vaxtı olub. İndi siqnalizasiya sistemi, kameralar var. Texnika o qədər inkişaf edib ki, xoşagəlməz halların yaşanması mümkün deyil. Hazırda kitab oğrusu yoxdur. İndi jurnalların elektron formasını hazırlayıq, surət çıxaran alətlərimiz var. Ziyarətçi-

"Bura daha çox elmlə məşğul olanlar gəlir.."

Əməkdaşımızın Milli Kitabxanadan qeydləri; burada "Yeni Müsavat" qəzetinin arxivi də saxlanılır...

lər istədikləri materialları rahatlıqla əldə edə bilirlər".

Kitabxananın sərgi zalına daxil oluruq. Ədibə xanım məkanla bağlı məlumat verir: "Kitabxanamızda tez-tez sərgilər olur. Elə sərgilər var ki, daimidir. "Yaddan çıxmaz Qarabağ" guşəmiz var, bizim azyaşlı ziyarətçilərimiz də olur. Bu sərgi onların vətənpərvər ruhda böyüməsinə təkan verir. İkinci daimi sərgi guşəmizdə kitabxanaya gətirilən yeni kitablar sərgilənir. Müvəqqəti sərgi guşələrimizdə isə əlamətdar günlərlə bağlı kitablar nümayiş olunur".

Nadir Kitablər və Kitabxana Muzeyi şöbəsində bizi şöbə müdiri İradə xanım qarşılayır. Nadir kitablər haqqında məlumatlar verir: "Unikal kitablər qeyri-adi və poliqrafik cəhətdən nəfis tərtibata malik kitablərdir. Kitabxanamızın ən kiçik ölçülü kitabı "Moy Baku"dur. Unikal kitablər sırasında 1893-cü ildə nəşr olunmuş "Yəhudi duaları" kitabı var, ivrit dilindədir, üzəri fil-

dişi və metalla işlənib. "Kəhrəba haqqında nağıl" unikal kitabdır, içərisində təbiətdə olan kəhrəba yerləşdirilib. Burada uşaq kitabları var ki, səhifələri arasında okeanın dibindən tapılan kitablar yerləşdirilib. 1595-ci ildə nəşr olunmuş "Türklər haqqında nəsihət" kitabında türklərin həyatından bəhs olunur. Üz qabığı təbii göndən hazırlanan alman, fransız dilində kitablar da kitabxanamızın nadir kitabları fondunda var. Daşbasma üslulu ilə nəşr olunmuş Nizami Gəncəvinin "Xəmsə"si də fondumuzda mövcuddur. Əsasən tarix, coğrafiya, etnoqrafiya, fəlsəfə, incəsənət, ədəbiyyata aid rus dilində XVI əsrdən günümüzə qədər çap olunan elmi əhəmiyyətli kitablər də şöbəmizdə var".

İradə xanımla söhbətə Kitabxana Muzeyində davam edirik: "Buradakı kitablər şərq və Avropa dillərində nəşr olunan, üz qabığı təbii göndən hazırlanan nəşrlərdir. "Qanunlar

məcmuəsi " Azərbaycanın ilk nəşr olunan kitablarından. 1779-cu ildə Sankt-Peterburqda işıq üzü görüb. Heydər Əliyev bizim kitabxanada 4 dəfə olub. Öz şəxsi kitabxanasından 263 kitab Milli Kitabxanaya hədiyyə edib. Onlar arasında Qurani-Kərim də var. Azərbaycanın ilk satirik jurnalı "Molla Nəsrəddin" in ilk buraxılışı da muzeyimizdə saxlanılır".

Muzeydən çıxıb Ədibə xanımla kitabxananı gəzməyə davam edirik. Bələdçimiz kitabxananın problemlərindən bəhs edir: "Bizdə oxucular istər kitabın özünü, istərsə də elektron formasını oxuyurlar. Əvvəllər bir oxucu kitab götürəndə digəri onu gözləməli olurdu. Sayca az olan kitabların siyahısını hazırlayıb, onların elektron versiyasını tərtib etdik. Bu problemi aradan qaldırdıq. Məcburi nüsxələrin bizim

kitabxanaya verilməsi problemi var. Nəşriyyatlar həmin kitabları bizə gec verirdilər. Prezident İlham Əliyevin bu barədə sərəncamı var. Yəqin həmin problem yanvar ayından aradan qaldırılır. Həmin kitabları mağazalardan özümüz alırdıq. Biz çalışırıq ki, lazımlı nəşrlər bizdə mövcud olsun. Oxucular daha çox informasiya əldə etdikləri məkana üz tuturlar. Zəmanə dəyişib. İndiki oxucu daha çox məlumat əldə etmək istəyir. Biz oxucular üçün hər bir şəraiti yaratmışıq".

Bizi daha sonra "Oxucu zalı" ilə tanış edən Ədibə xanım bildirdi ki, burada ziyarətçilər üçün hər şərait yaradılıb: "Oxucu zalı"mız təmir olunub, oturmaqlar dəyişdirilib, istilik sistemi yenilənib. Bu, dövlətin kitabxanaya qayğısıdır. Bir saatdan bir otaq havalandırılır. Yay aylarında kondisionerlər vasitəsilə otağı sərinləşdiririk. Kitabxanamızda oxucuların rahat mütaliə etməsi üçün hər şərait yaradılıb. Gənclərin daimi mütaliə etməsi bizim üçün vacibdir. Deyə bilmərəm ki, gənclərimiz oxumur. Gündəlik 1200-1300 oxucu gəlir".

Axırncı ziyarət şöbəmiz Dövrü-mətbuat zalı olur. Otağa daxil olarkən diqqətimizi masanın üzərində olan "Yeni Müsavat" qəzetinin 1994-cü ildə çap olunmuş nömrələri çəkir: "Yeni Müsavat" qəzetinin arxivi bizim kitabxanamızda mövcuddur. Tez-tez tələb olunan qəzetlərdəndir. Adətən köhnə qəzetlərimiz arxiv şöbəsində olur. Bəziləri isə dövrü-mətbuat zalında saxlanılır. Bizim kitabxana demək olar ki, bütün qəzet və jurnallara abunədir. Burada oxucu istər qəzetin özünü, istərsə də elektron versiyasını oxuya bilər. Arxiv şöbəmiz kitabxananın 3-cü mərtəbəsində yerləşir. Yaşlı nəsil əsasən qəzetin özünü oxumağa üstünlük verir. Qəzetlərin əksəriyyətini rəqəmsallaşdırmışıq. Oxucularımız bütün qəzetlər üçün mürciət edirlər. Bizim xaricdə gələn oxucularımız da var ki, əski əlifba ilə çap olunmuş qəzetləri istəyirlər. Oxucusu olmayan kitab, qəzet yoxdur".

□ Könlü İBRAHİM
Fotolar: Məhəmməd TÜRKMƏN

Miqrant böhranı: bir milyondan çox insan Avropaya dəniz yolu ilə gəlib

Miqrantların çoxu Yunanıstan adalarına Türkiyə vasitəsilə keçib

2015-ci ilin əvvəlindən başlayaraq dəniz yolu ilə bir milyondan çox qaçqın və miqrant Avropaya gəlib, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qaçqın Agentliyi (BMTQA) xəbər verir.

Məlumat əsasən, 1 milyon 573 insanın 80%-dən çox hissəsi Yunanıstana, Lesbos adasına eniş edib.

844 min insan Yunanıstana Türkiyə vasitəsilə keçib. Digərləri - Aralıq dənizini keçərək Li-viyadan İtaliyaya gəlib.

Hazırkı miqrant böhranı Avropa üçün İkinci Dünya müharibəsindən sonra ən pis göstərici sayılır.

Dəniz yolu ilə Avropaya gə-

lənlərin sayı 2014-cü ildən etibarən kəskin şəkildə artmağa başlayıb, hansı ki, həmin dövrdə Avropada onların sayı 216 mindən çox deyildi.

Avropaya dəniz yolu ilə keçənlərin sayı 2014-cü ildən etibarən kəskin şəkildə artmağa başlayıb

"Çox sayda qaçqın və miqrant Avropaya çatmaq üçün ümitsiz halda öz şansını qayıq və katerlərin göyərtəsində sınayır", BMTQA saytı xəbər verir.

"Bu təhlükəli keçidə cəhd edənlərin böyük əksəriyyətinin vətənidəki müharibədən, zorakılıq və təqiblərdən yayınmağa, beynəlxalq mühafizəyə ehtiyacı var", saytda deyilir.

Suriyadan gələrək Aralıq dənizini keçənlərin 49 faizinin 21 faizi Əfqanıstandan gələnlərdir, məlumatda bildirilir. Onların arasında ölənlər və dənizdə itkin düşənlərin sayı indiyədək 3735 nəfərdir.

Lesbos adasında olan BBC-nin müxbiri Paul Adams deyir ki, Avropanın daha da içə-

risinə getmək üçün hazırda minlərlə insan adada qeydiyyatdan keçməsinə gözləyir.

21 dekabrda Beynəlxalq Miqrant Təşkilatı Avropaya quru və dəniz yolu ilə gələn miqrantların sayının 1 milyon 6 mindən çox olduğunu açıqladı.

Almaniya bir milyondan çox qaçqın və miqrant qəbul etdiyini bəyan edib

Soyuq qış havasına baxmayaraq, bir çox miqrantlar hələ də Avropaya səyahət edir. Miqrantların axını Avropa İttifaqı (Aİ) daxilində gərginlik yaradıb, bəzi dövlətlər sərhədlərinə hasarlar çəkib və təkrar nəzarət həyata keçirir.

Ötən həftə Aİ Avropaya gəlməzdən əvvəl miqrantların pənah gətirdiyi Yunanıstanda «Frontex» agentliyinin işçilərinin sayının artırılması barəsində razılığa gəldi.

Almaniya hökuməti isə bəyan edir ki, onlar Avropanın heç bir ölkəsində olmayacaq sayda, bir milyondan çox qaçqın və miqrant qəbul edib, onların çox hissəsi isə Balkan ölkələrindən gələnlərdir (BBC).

MÜSAVAT

Son səhifə

N 293 (6321) 31 dekabr 2015

QOÇ - Günün ümumi ovqatı sizə gərgin kimi görünə bilər. Amma narahat olmayın. Çünki rastlaşdığınız situasiyalar bədbinləşməyinizə zərər verməyəcək. Astroloji göstəricilər nahar ərfəsində bütöncü artırmış imkan qazanacağından xəbər verir. Yeni il isə secdiyiniz insanla, o da olmasa dostlarla birlikdə qarşılayın.

BUGA - Pula həmişə ehtiyac duyarsanız da, bu iqləqat əlamətdar gündə gəlir haqda düşünməsəniz, yaxşıdır. Əslində sizin maddi yardımınıza daha çox ehtiyac duyanlar var, nəinki əksinə. Göy qübbəsi Yeni il məhəbbət mühitində qarşılaşmağınızı təvəqqe edir. Çalışın ki, sizi sevən hər kəs yanınızda olsun. Məclisin təşəbbüsünü də özünüzlə malmısınız.

ƏKİZLƏR - İlin son təqvimini həmişə sizin üçün gözənlilməz hadisələrlə zəngin olur. 2016-nın gəlişi də belə əlamətlərdən uzaq olmayacaq. Amma günün birinci yarısında bazarlıqla bahəm müqəddəs ziyarətqahlara da baş çəkməyiniz məsləhətdir. Unutmayın ki, bayramı ən gözəl keçirənlərdən biri də siz olacaqsınız. Yumor hissənizi işə salın.

XƏRÇƏNG - Ulduzlar 12 bürc arasında yalnız sizin bu bayram günündə uzaq səfərə çıxmağınızın uğurluluğundan xəbər verir. Odu ki, proqnozumu oxuyan kimi yola düşməyə çalışın, əlbəttə ki, əvvəlcədən planlaşdırmısınız. Çünki əyalətlərimizdə yolunuza gözləyənlər çoxdur. Astroloji göstəricilər qarşınızda maraqlı tanışlıqların olduğunu da bildirir.

ŞİR - Əksər Zodiak işarələrindən fərqli olaraq bayramı harada keçirməkdə sərbəstsiz. Belə ki, təxminən saat 12-dən başlayaraq neçə-neçə ünvanda, maraqlı adamlar arasında Yeni il bayramını qeyd edəcəksiniz. Yaxşı olar ki, ciddi məqamlarda qərarları yalnız özünüzlə verəsiniz. İnternet və sosial şəbəkələrdən uzaq olun, qoy hər şey canlı olsun.

QIZ - Yeni insanlarla tanışlığınız mümkündür. Qarşıdakı ildə görəcəyiniz işlərdə məhz onların böyük əhəmiyyəti olacaq. Bayram ovqatına gəlincə, saat 17-dən sonrakı gözlənilsəniz, gecə saat 12-ni öz evinizdə qeyd etməli, ailə üzvləriniz, doğmalarınız arasında malmısınız.

TƏRƏZİ - İlin bu son günündə çoxlu sayda qonaqlıq və ya məclisdə iştirak edəcəyinizi düşünməyin. Çünki ulduzların bayramı sakit bir şəraitdə, ruhi yaxınlığınız olan bir neçə nəfərlə qeyd edəcəyinizi daha real sayır. Amma hər halda qəlbinizi tərk etməyən yarımçıq problemlərinizi müvəqqəti də olsa unudub, özünüzlə rahat hiss edəcəksiniz. Nahar ərfəsində qazanmaq ehtimalınız da var.

ƏQRƏB - İki bayramın qovşağında təsəllini sevgidən almağa çalışın. Qalan işləri isə arxa plana salmaq olar. Əgər bu gün iki incik qəlbə bəndirsəniz, dərhal Tannın lütfünü görəcəksiniz. Axşama qədər sərbəst olsanız da, ən gec gecə saat 12-də evdə malmısınız. Çünki Yeni ilin ilk dəqiqələrini gəzintidə, ictimai məkanlarda keçirməkdənsə öz evinizdə, yaxınlığınızla birlikdə olmağınız yaxşıdır.

OXATAN - Heç olmasa bu gün gileyilməyin. Ən azı ona görə ki, bu, heç nəyi dəyişməyəcək. Əksinə, bununla həm özünüzlə, həm də ətrafınızdakıların bayram ovqatına mənfi təsir göstərə bilərsiniz. Əgər tövsiyələrimizə əməl etsəniz, təxminən saat 15-dən sonra sürprizlərlə rastlaşacaqsınız. Yeni il rahatlığınızın təminatı üçün yerlərdə qeyd edin.

OĞLAQ - İlin-günün bu vaxtında mübahisəyə girişmək heç də insafdan deyil - bütün variantlarda. Əgər kimsə borcunu vermirsə, əsəbləşməyin. Nəzərə alın ki, borcu qaytaran ələ bu vaxta qədər qaytarardı. Bunlara baxmayaraq, hesablamalarımız Yeni il pul-suz qarşılamayacağınızı göstərir. Gün ərzində çoxlu dualar edin ki, Tanrı müjdəsini tezlaşdırsınız.

SUTÖKƏN - Ötən il çox iş görmüşünüz. Bunun üçün də özünüzlə verdiyiniz hesabatdan razısınız. Deməli, bayram süfrəsində rahat oturma biləcəksiniz. Əslində bunun üçün imkanınız da, sadiq dostlarınız da, xudmani məkanınız da var. Amma gərək bu siltəq iqlimlə səhhətinizi də qoruyasınız. Təsədüfi və ya planlaşdırılmayan dəvətləri təxirə salın.

BALİQLAR - Dekabrın son günü sizə tutub üzünü və şəxsi həyatınızda dəyişiklik etmək fikrindədir. Bu əsaslı dönüşün nədən ibarət olmasını gərək özünüzlə yaşayasınız. O ki qaldı bayramı necə keçirəcəyinizə, ulduzlar saat 20-yə qədər dost-tanış, qohum-əqrəbəgildə, sonrakı müddətdə isə evdə olmağınızı məsləhət görür. Səfərə çıxmaqdan vaz keçin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Yeni il gecəsi əynimə nə geyinim?

Yəqin ki, indi bir çox qadınları məhz bu sual narahat edir. Elə bunun üçün də dünyanın məşhur astroloqlar və stilistləri qadınlara bürclərə görə geyinməyi məsləhət görürlər. Onların fikrincə, Yeni il hər bir qadın doğulduğu bürcün əlamətlərini əks etdirən geyimdə qarşılasa, 2016-cı il ona uğur və xoşbəxtlik gətirər. Qeyd edək ki, 2016-nın simvolu olun Qırmızı Meymun ilində əlvan rənglər sizə uğur gətirəcək. Narıncı qolbaq, sarı klap və yaxud qırmızı dirnaq boyasından istifadə edə bilərsiniz. Qoç bürcü altında doğulan qadınlar ziyafət libası əvəzinə qoribə formalı kombinezon geyinə bilər. Buğalar klassik geyim tərzlərini qoruyub saxlamalıdır. Əkizlər, geyiminizə uyğun nə qədər çox aksesuar taxsanız, bir o qədər yaxşıdır. Xərçəng bürcü altında doğulan xanımlara 2016-cı ili dəbdəbəli ziyafət libasında qarşılamaq məsləhət deyil. Ən yaxşı, bayram gecəsi sadə və rahat geyimə üstünlük verin. Şir bürcü altında dünyaya gələn qadınlara bayram gecəsi "ışıq saçmaq" tövsiyə olunur. Qız bürcünün nümayəndələrinə Yeni il bir qədər ciddi və bayram əhval-ruhiyyəsinə əks etdirməyən geyimdə qarşılamaq məsləhətdir. Tərəzi bürcü altında doğulan qadınlar romantik stildə geyimə üstünlük verməlidirlər. Əqrəb bürcü altında dünyaya gələn xanımlar Yeni il gecəsi tünd rəngli lüks parçadan sadə formada tikilmiş libasa üstünlük verməlidirlər.

Oxatan bürcünün xanımları bayram üçün geyim seçərkən, öz rahatlıqlarını unutmamalıdır. Oğlaqların 2016-cı ili hansı geyimdə qarşılamaq kimi bir problemi olmayacaq. Belə ki, bu bürcün altında dünyaya gələn xanımlar bayramı ürekləri istəyən libasda qeyd edə bilərlər. Sutökən bürcünə aid olan qadınlar 2016-cı ili qarşılamaq üçün xüsusi obraz düşünməlidirlər. Balıqlar bürcü altında dünyaya gələn zərif cinsin nümayəndələri çox asanlıqla ideal Yeni il obrazı yarada bilərlər.

Bu robot hər kəsi təəccübləndirdi

Dördtəkərli robot yerdə hərəkət edərək divara çıxmasına kömək edən xüsusi vintlərlə təchiz edilib. Robotun hazırlanmasında Disney tədqiqat mərkəzinin əməkdaşları və İsveçrənin Sürix şəhərində yerləşən Federal Texnologiya İnstitutunun əməkdaşı Pol Berdli və onun həmkarları iştirak ediblər. Prototip uzunluğu 60 sm və şaquli hərəkətini təmin etmək üçün 2 iri pərlərlə təchiz olunub. Robotun hərəkət müddətində məhdudiyətlərin olduğunu, onun hərəkətinin 10 dəqiqə ilə məhdudlaşdığını bildirən mütəxəssislər bu robotu təkmilləşdirəcəklərindən əminidirlər. Hazırda robotun tavanda maneəsiz hərəkət edə bilməsi üçün işlər aparılır.

Dünya ölkələrində Yeni il adət-ənənələri

Bolqarıstanda Yeni il axşamı uşaqlara alabəzək hədiyyələr və şirni bağışlamaq dəbdədir. Yunanstanın bəzi əyalətlərində Yeni il yanvarın 3-də qarşılayırlar. Həmin gün kişilərə aid olan bütün hüquq və ixtiyar qadınlara verilir.

Almaniyada bayram axşamı gələn ilin bütün aylarında havanın necə olacağını müəyyənləşdirirlər. Havanada il axşamı böyük çəlləklə su doldurub pəncərələrə qoyurlar. Saat 12-ni vuran kimi köhnə ilə yaxşı yol diləmək məqsədilə suyu küçəyə atırlar. İtalyanlar Yeni il axşamı lazımsız, köhnə əşyaları, hətta mebelləri belə pəncərələrdən küçəyə tullayırlar.

Vyetnamlılar Yeni il axşamı əziz adamlarına çiçək açmış ərik ağacının budaqlarından düzəldilmiş çələng bağışlayırlar. Ruminiyada Yeni il süfrəsi üçün içərisi sürprizlərlə dolu kökə bişirmək dəbdir. Yağlı kökənin içərisində daha çox pul, gümüş üzük, acı istiot qoyurlar. Macarıstanda Yeni il axşamı milli paltar geymiş cavanlar küçələrə çıxıb musiqi çala-çala gəzməyə başlayırlar. Dəstəbaşı tənənəli surətdə elan edir ki, köhnə ili "dəfn" eləyib yenisini qarşıladığımız üçün hamı yeyib-icib şənəlməlidir.

İşləmədən 1000 manat qazanacaqlar

Hollandiyada maraqlı bir təklif səsləndirilib. Utrecht şəhərinin sakinlərinə ayda əlavə 900 avro yardım təklif edilir. Təklifə görə, vətəndaşlar istəsələr heç bir işlə məşğul olmadan evdə oturma bilərlər, istəsələr də əlavə iş taparaq artıq gəlir əldə edə bilərlər. Bu təklifi isə Hollandiya Yaşillər Partiyasının üzvü olan Heleen de Boer səsləndirib: "Bu yardım sayəsində insanlar evlərində oturaraq rahat şəkildə televizorlarını izləyə biləcəklər. İstər iş axtarınsınlar, istər evdə otursunlar - bunun heç bir fərqi olmayacaq".

İndi bu təklif və onun doğura biləcəyi nəticələr Utrecht universitetinin iqtisadçısı Loek Groot tərəfindən analiz ediləcək. Hələlik yardıma nə zaman başlanacağı belli deyil. İngiltərədə nəşr edilən "Metro" qəzetinin yazdığına görə, bu radikal fikir yoxsulluq tələsinə düşməkdən qurtulmaq üçün həyata keçirilə bilər. Utrecht Amsterdamdan qatarla 30 dəqiqəlik məsafədə yerləşir. Bu şəhər paytaxtdan sonra ən çox mədəni tədbirin keçirildiyi yerdir. İngiltərənin Yaşillər Partiyası bənzər bir sistem haqqında düşünür. Ancaq maliyyə mənbələri ilə bağlı narahatlıqlar var.

Həftədə iki dəfə hinduşka əti yeyin

Mütəxəssislər ləzzətli və olduqca faydalı olan hinduşka ətini həftədə iki gün yeməyi məsləhət görür. Qan azlığından şikayəti olan insanlar dəmirlə zəngin qidalarla qidalanmalıdır. Qırmızı ət protein və dəmirlə olduqca zəngindir. Həftədə iki dəfə yemək lazımdır. Qırmızı ətdən sonra yeyilməsi məsləhət görülən bir digər qida da hinduşka ətidir. Hinduşka ətinin də dəmir mineralı ilə zəngin olduğu deyilir. Hinduşka ətində xolesterol səviyyəsi də olduqca azdır. Anemiya şikayəti olanlar qırmızı ət çox yeyəndə nəticədə qanda xolesterol səviyyəsi də artır. Hinduşka əti toyuq ətinə nisbətən dəmir mineralı ilə çox zəngindir. Hinduşkanın döş əti və bud ətini sobada, qazanda bişirib yeyə bilərsiniz.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.